

ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

ՀՀ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ԱՅԼ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀՀ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ԸՆԴՈՒՆԱԾ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՄԱՆ

(առ 01.03.2011թ.)

Մույն ուղեցույցը ներառում է ՀՀ օրենքների և այլ իրավական ակտերի վերաբերյալ ՀՀ սահմանադրական դատարանի ընդունած որոշումների մասին տեղեկատվություն, մասնավորապես.

- քննության առնվաժ ՀՀ օրենքները և այլ իրավական ակտերը՝ ըստ այբբենական հերթականության.
- իրավական ակտի դրույթները՝ ըստ հոդվածների թվագրման հերթականության.
- սահմանադրական դատարանի որոշման համապատասխան կետերը՝ ըստ որոշման մեջ առկա համարակալման.
- սահմանադրական դատարանի որոշման ամսաթիվը:

Ուղեցույցը հնարավորություն կտա համառոտ և դասակարգված տեղեկատվություն ստանալ կոնկրետ իրավական ակտի (դրա տարբեր դրույթների) մասին սահմանադրական դատարանի կողմից ընդունված բոլոր որոշումների վերաբերյալ: Ուղեցույցը նաև օգտակար կարող է լինել ինչպես իրավաստեղծ, այնպես էլ իրավակիրառ գործունեության մեջ ներգրավված անձանց, ՀՀ սահմանադրական դատարան դիմող սուբյեկտների, հանրության լայն շրջանակի համար:

Մույն ուղեցույցը կազմել է ՀՀ սահմանադրական դատարանի անդամ Արևիկ Պետրոսյանը:

N	ՆՏ օրենքները եւ այլ իրավական ակտերը	Իրավական ակտի դրույթը	ՄԳ որոշումը	ՄԳ որոշման ամսաթիվը
1.	«Ազգային ժողովի կանոնակարգ» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 20.02.2002թ.)	12 եւ 14-րդ հոդվածներ	<p>1. «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» ՆՏ օրենքի 12-րդ հոդվածը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» ՆՏ օրենքի 14-րդ հոդվածի 3-րդ մասի՝ «Պարզամավորը կարող է դուրս գալ խմբակցությունից՝ այդ մասին գրավոր տեղյակ պահելով համապարասխան խմբակցության ղեկավարին» դրույթը՝ քվեաթերթիկներում որպես ընտրական ցուցակի թեկնածուներ չնշված պարզամավորների առնչությամբ այնքանով, որքանով նպաստում է Ազգային ժողովում ժողովրդի ազատ կամաարտահայտմամբ ձեւավորված քաղաքական հավասարակշռության փոփոխությանը, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 1-ին, 2-րդ եւ 7-րդ հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p>	30 հունիսի 2009 թվականի ՄԴՌ - 810
		35-րդ հոդվածի 3-րդ եւ 4-րդ կետերի վերջին նախադասություններ, 49-րդ հոդվածի «ե» կետ, 112-րդ հոդվածի 2-րդ կետ, 4-րդ կետի վերջին նախադասություն եւ 5-րդ կետ	1. ՆՏ Սահմանադրության 27 հոդվածի 3-րդ եւ 4-րդ մասերին հակասող եւ անվավեր ճանաչել «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» ՆՏ օրենքի 35 հոդվածի 3-րդ եւ 4-րդ կետերի վերջին նախադասություններում, 112 հոդվածի 2-րդ կետով, 4-րդ կետի վերջին նախադասությամբ եւ 5-րդ կետով նախատեսված դրույթները:	16 փետրվարի 2007 թվականի ՄԴՌ - 678

			<p>2. ՆՆ Սահմանադրության 62 հոդվածին հակասող և անվավեր ճանաչել «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» ՆՆ օրենքի 49 հոդվածի «ե» կետով նախատեսված դրույթը:</p>	
2.	<p>«Անշարժ գույքի մասին» ՆՆ օրենք (ընդունվել է 27.12.1995թ.)</p>	<p>22-րդ հոդվածի 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ մասեր</p>	<p>1. «Անշարժ գույքի մասին» ՆՆ օրենքի 22 հոդվածի երկրորդ մասը, համաձայն որի «Նասարակության և պետության կարիքների համար անշարժ գույքի համարժեք փոխհարուցման չափը սահմանվում է ՆՆ կառավարության որոշմամբ՝ հիմնվելով ՆՆ կառավարության և օրարման ենթակա անշարժ գույքի սեփականատիրոջ միջև բանակցությունների արդյունքի և օրարման ենթակա անշարժ գույքի սեփականատիրոջ գրավոր համաձայնության վրա», համապարասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Անշարժ գույքի մասին» ՆՆ օրենքի 22 հոդվածի երրորդ մասը, համաձայն որի «Եթե անշարժ գույքի սեփականատերը համաձայն չէ ՆՆ կառավարության կողմից գույքի օրարման կամ փոխհարուցման չափի հետ, ապա ՆՆ կառավարությունը անշարժ գույքի օրարումը կարող է իրականացնել միայն դատական կարգով», չի համապատասխանում ՆՆ Սահմանադրության 8 և 28 հոդվածներին:</p> <p>Անձի սեփականությունը՝ ՆՆ Սահմանադրության 28 հոդվածի երկրորդ մասով նախատեսված հիմքերով կարող է օրարվել, իսկ նրա համաձայնության բացակայության դեպքում՝ պետության կող-</p>	<p>27 փետրվարի 1998 թվականի ՄԴՈ - 92</p>

			<p>մից սեփականության իրավունքը դադարեցվել միայն կոնկրետ անշարժ գույքի վերաբերյալ օրենք ընդունելու միջոցով, որում կհիմնավորվի օտարման բացառիկ կարեւորությունն ու նշանակությունը եւ կնշվի, թե օտարվող անշարժ գույքը հասարակության եւ պետության որ կարիքների բավարարմանն է ուղղվելու:</p> <p>Օրենքը միաժամանակ կառավարությանը կպարտավորեցնի, համապատասխան ֆինանսավարչական հաշվարկի հիման վրա, շուկայական գների հաշվառմամբ, կառավարության եւ օտարման ենթակա անշարժ գույքի սեփականատիրոջ միջեւ բանակցությունների արդյունքի եւ վերջինիս գրավոր համաձայնության հիման վրա սահմանել փոխհատուցման չափը, որը սեփականատիրոջ կողմից ենթակա է դադարական վիճարկման:</p> <p>3. «Անշարժ գույքի մասին» ՏՏ օրենքի 22 հոդվածի չորրորդ մասը, համաձայն որի «Մինչեւ դադարանի որոշման օրինական ուժի մեջ մտնելը հասարակության եւ պետության կարիքների համար օտարման ենթակա անշարժ գույքի սեփականատերը պարտավոր է ձեռնպահ մնալ անշարժ գույքին վնաս հասցնելուց», <i>չի համապատասխանում</i> ՏՏ Սահմանադրության 8, 28 եւ 44 հոդվածներին:</p> <p>4. «Անշարժ գույքի մասին» ՏՏ օրենքի 22 հոդվածի հինգերորդ մասը, համաձայն որի «Նասարակության եւ պետության կարիքների համար անշարժ գույքի օտարման ընթացակարգը սահմանում է ՏՏ կառավարությունը՝ ելնելով սույն հոդվածի դրույթ-</p>	
--	--	--	--	--

			ներից», <i>չի համապատասխանում</i> ՀՀ Սահմանադրության 8 եւ 28 հոդվածներին: ՀՀ կառավարությունը չի կարող հասարակության եւ պետության կարիքների համար անշարժ գույքի օտարման այնպիսի ընթացակարգ սահմանել, որը նրան կլիազորի նման անշարժ գույքի օտարման իրավունք:	
3.	«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենք (ընդունվել է 14.05.1997թ.)	2-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	3. «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի 2-րդ մասը համապատասխանում է ՀՀ Սահմանադրությանը:	25 նոյեմբերի 2008 թվականի ՄԴՈ -780
4.	«Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» ՀՀ օրենք (ընդունվել է 07.05.2002թ.)	10-րդ հոդվածի 3-րդ կետ	1. «Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 10 հոդվածի 3-րդ կետը սույն որոշման մեջ ՀՀ սահմանադրական դափարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում է ՀՀ Սահմանադրությանը:	26 մայիսի 2009 թվականի ՄԴՈ - 804
5.	«Բաժնեպիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենք (ընդունվել է 30.04.1996թ.)	71-րդ հոդվածի 8-րդ կետ եւ 93-րդ հոդվածի 4-րդ կետ	1. «Բաժնեպիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի 71 հոդվածի 8-րդ կետի նախապայմաններ սահմանող՝ «... նա չի մասնակցել ժողովին կամ այդ որոշման դեմ է քվեարկել» դրույթը <i>չի համապատասխանում</i> ՀՀ Սահմանադրության 38 եւ 39 հոդվածներին: 2. «Բաժնեպիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի 93 հոդվածի 4-րդ կետը համապատասխանում է ՀՀ Սահմանադրությանը:	13 նոյեմբերի 1998 թվականի ՄԴՈ - 138

6.	<p>«Բաժնեդիրական ընկերությունների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 25.09.2001թ.)</p>	<p>56, 57 եւ 58-րդ հոդվածներ</p>	<p>1. «Բաժնեդիրական ընկերությունների մասին» ՆՏ օրենքի 56-րդ հոդվածը սույն որոշման մեջ սահմանադրական դատարանի արտահայտած հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Բաժնեդիրական ընկերությունների մասին» ՆՏ օրենքի 57 եւ 58-րդ հոդվածների սահմանադրականությունը որոշելու մասով գործի վարույթը կարճել:</p>	<p>13 հուլիսի 2010 թվականի ՍԴՈ - 903</p>
7.	<p>«Բնապահպանական եւ բնօգտագործման վճարների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 28.12.1998թ.)</p>	<p>7 եւ 19-րդ հոդվածներ</p>	<p>1. «Բնապահպանական եւ բնօգտագործման վճարների մասին» ՆՏ օրենքի 7 հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Բնապահպանական եւ բնօգտագործման վճարների մասին» ՆՏ օրենքի 19 հոդվածը՝ ՍԴՈ-753 եւ սույն որոշումների մեջ սահմանադրական դատարանի կողմից արտահայտված հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>18 հուլիսի 2009 թվականի ՍԴՈ - 816</p>
8.	<p>«Դատարանազության մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 22.02.2007թ.)</p>	<p>55-րդ հոդվածի 13-րդ մասի առաջին նախադասություն</p>	<p>1. «Դատարանազության մասին» ՆՏ օրենքի 55-րդ հոդվածի 13-րդ մասի առաջին նախադասությամբ ամրագրված դրույթը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>4 մայիսի 2010 թվականի ՍԴՈ - 881</p>
9.	<p>«Դատավորի կարգավիճակի մասին» ՆՏ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 31.03.2004թ.)</p>	<p>1-ին հոդված (18 հոդվածի նոր խմբագրություն)</p>	<p>1. 2004 թվականի մարտի 31-ին ընդունված՝ «Դատավորի կարգավիճակի մասին» ՆՏ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի 1-ին հոդվածով (18 հոդվածի նոր խմբագրություն) նախատեսված դրույթը, համաձայն որի՝ կենսաթոշա-</p>	<p>20 սեպտեմբերի 2006 թվականի ՍԴՈ - 647</p>

			<p>կի ամենամսյա հավելավճարի որոշման համար հիմք է ընդունվում դարավորի գրադեցրած վերջին պաշտոնի համար սահմանված պաշտոնային դրույքաչափի, այլ ոչ թե աշխատավարձի, 75 փոկուսը, ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 94 հոդվածի 1-ին մասի պահանջներին հսկաստղ եւ անվավեր:</p>	
10.	<p>«Զինձառայողների եւ նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՏՏ օրենք (ընդունվել է 27.10.1998թ.)</p>	<p>6 եւ 8-րդ հոդվածներ</p>	<p>1. «Զինձառայողների եւ նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՏՏ օրենքի 6-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՏՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Զինձառայողների եւ նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՏՏ օրենքի 8-րդ հոդվածը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փրված բովանդակության մասով, որով սահմանափակվում է անձի իրավունքը կենսաթոշակը նշանակելուց հետո կատարել վերընթրություն, ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 31 եւ 83.5-րդ հոդվածների պահանջներին հսկաստղ եւ անվավեր:</p>	<p>10 փետրվարի 2010 թվականի ՄԴՈ - 865</p>
11.	<p>«Ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների եւ ինքնակամ գրադեցված հողամասերի իրավական կարգավիճակի մասին» ՏՏ օրենք (ընդունվել է 26.12.2002թ.)</p>	<p>8-րդ հոդվածի 1-ին մաս</p>	<p>1. .... «Ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների եւ ինքնակամ գրադեցված հողամասերի իրավական կարգավիճակի մասին» ՏՏ օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասով գործի վարույթը կարճել՝ հիմնվելով «Սահմանադրական դարարանի մասին» ՏՏ օրենքի 32 հոդվածի 3-րդ մասի, 60 հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերի եւ 69 հոդվածի 1-ին եւ 7-րդ մասերի վրա:</p>	<p>4 ապրիլի 2008 թվականի ՄԴՈ - 747</p>

12.	<p>«Կուսակցությունների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 03.07.2002թ.)</p>	<p>31-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ եւ 3-րդ կետեր</p>	<p>1. «Կուսակցությունների մասին» ՆՏ օրենքի 31 հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ եւ 3-րդ կետերի դրույթները ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 28 հոդվածի 2-րդ մասին եւ 43 հոդվածին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. «Սահմանադրական դափարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիմքերով Սահմանադրության 28 հոդվածի 2-րդ մասին եւ 43 հոդվածին հակասող եւ անվավեր ճանաչել «Կուսակցությունների մասին» ՆՏ օրենքի վիճարկվող դրույթների հետ համակարգային առումով փոխկապակցված ԿԿԿ ակտի 31 հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետի այն դրույթը, համաձայն որի՝ «Կուսակցությունը ենթակա է լուծարման, եթե Ազգային ժողովի իրար հաջորդող ցանկացած երկու ընտրություններում համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին չի մասնակցել»:</p> <p>3. «Սահմանադրական դափարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիմքերով Սահմանադրության 31 հոդվածին հակասող եւ անվավեր ճանաչել նաեւ «Կուսակցությունների մասին» ՆՏ օրենքի վիճարկվող դրույթների հետ համակարգային առումով փոխկապակցված ԿԿԿ ակտի 31 հոդվածի 4-րդ մասի այն դրույթը, համաձայն որի՝ «Կուսակցության դափարան կարգով լուծարումից հետո մնացած գույքը փոխանցվում է Նայասփանի Նանրապետությանը»:</p>	<p>22 դեկտեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 669</p>
-----	--	---	--	---

13.	<p>«Մարդու իրավունքների պաշտպանի մասին» ՀՀ օրենք (ընդունվել է 21.10.2003թ.)</p>	<p>7-րդ հոդվածի 1-ին կետի երկրորդ պարբերության երկրորդ նախադասություն</p>	<p>1. «Մարդու իրավունքների պաշտպանի մասին» ՀՀ օրենքի 7 հոդվածի 1-ին կետի երկրորդ պարբերության երկրորդ նախադասությամբ ամրագրված դրույթը նման խմբագրությամբ՝ Պաշտպանի՝ դատարաններից փեդեկոյություններ պահանջելու և դատարաններին առաջարկներ ներկայացնելու իրավունքի մասով, պայմանավորված չէ անկախ և անկողմնակալ արդարադատություն իրականացնելու անհրաժեշտությամբ, սրեղծում է ներ օրենսդրական հակասություն, հաշվի առնելով նաեւ իրավակիրառական պրակտիկան՝ միջամտություն է դատական իշխանության գործառույթներին և <i>չի համապատասխանում</i> ՀՀ Սահմանադրության 39 հոդվածին և 97 հոդվածի 1-ին մասի դրույթներին:</p> <p>2. Մարդու իրավունքների պաշտպանի՝ դատարաններից փեդեկոյություններ պահանջելու իրավունքը՝ կապված օրենքի 10 հոդվածի 1-ին կետի, 12 հոդվածի 1-ին կետի 5-րդ ենթակետի և 17 հոդվածի 1-ին կետի դրույթների կիրառելիության ապահովման հետ, ենթակա է բավարարման, եթե դա միջամտություն չէ դատական վարույթին՝ չի առնչվում կոնկրետ գործով արդարադատության իրականացմանը, չի վերաբերում դատարանի վարույթում գտնվող գործի քննության նյութական և դատավարական բնույթի հարցերին:</p> <p>Մարդու իրավունքների պաշտպանի՝ դատարաններից փեդեկոյություններ պահանջելու իրավունքը՝ կապված օրենքի 10 հոդվածի 1-ին կետի, 12 հոդ-</p>	<p>6 մայիսի 2005 թվականի ՄԴՈ - 563</p>
-----	--	---	--	--

			վածի 1-ին կետի 5-րդ ենթակետի, 17 հոդվածի 1-ին կետի դրույթների կիրառելիության ապահովման հետ, հակասական իրավակիրառական պրակտիկա չառաջացնելու համար անհրաժեշտ է հարակորեն ամրագրել «Մարդու իրավունքների պաշտպանի մասին» ՏՏ օրենքում:	
14.	Մարդուն օրգաններ եւ (կամ) հյուսվածքներ փոխպարվաստելու մասին» ՏՏ օրենք (ընդունվել է 16.04.2002թ.)	7-րդ հոդված	<p>1. «Մարդուն օրգաններ եւ (կամ) հյուսվածքներ փոխպարվաստելու մասին» ՏՏ օրենքի 7-րդ հոդվածն այն մասով, որով առնչվում է Նայաստանում չիրականացվող փոխպարվաստման հանգամանքներում դիակային դոնորից օրգաններ եւ (կամ) հյուսվածքներ վերցնելուն, ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 3-րդ հոդվածի 1-ին մասին եւ 14-րդ հոդվածին հսկաստղ եւ անվավեր:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 9-րդ մասի հիման վրա՝ վիճարկվող դրույթի հետ համակարգային առումով փոխկապակցված՝ «Մարդուն օրգաններ եւ (կամ) հյուսվածքներ փոխպարվաստելու մասին» ՏՏ օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասը, 4-րդ եւ 9-րդ հոդվածները համապարասխանում են ՏՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</p>	14 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 913
15.	«Պերական գույքի մասնավորեցման (սեփականաշնորհման) մասին» ՏՏ օրենք (ընդունվել է 17.12.1997թ.)	13-րդ հոդված	1. ՏՏ Ազգային ժողովի կողմից 17.12.1997թ. ընդունված՝ «Պերական գույքի մասնավորեցման (սեփականաշնորհման) մասին» ՏՏ օրենքի 13 հոդվածի դրույթները համապարասխանում են ՏՏ	11 սեպտեմբերի 2007 թվականի ՄԴՈ - 714

			Սահմանադրությանը:	
16.	«Պեղական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 19.11.2002թ.)	9-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	3. «Պեղական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքի 9-րդ հոդվածի երրորդ մասը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փոխված բովանդակության մասով, որով սահմանափակվում է անձի իրավունքը կենսաթոշակը նշանակելուց հետո կատարել վերընտրություն, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 31 եւ 83.5-րդ հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:	10 փետրվարի 2010 թվականի ՄԴՈ - 865
		47-րդ հոդվածի 2-րդ եւ 3-րդ մասեր	1. «Պեղական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքի 47 հոդվածի 2-րդ եւ 3-րդ մասերը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 եւ 37 հոդվածներին հակասող եւ անվավեր: 2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 12-րդ մասի հիման վրա սույն որոշումը փարածել դրա ուժի մեջ մտնելուն նախորդող իրավահարաբերությունների վրա:	29 հունվարի 2008 թվականի ՄԴՈ - 731
		57-րդ հոդված	1. «Պեղական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքի 57 հոդվածի 1-ին մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	23 հոկտեմբերի 2007 թվականի ՄԴՈ - 716
		73-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	1. «Պեղական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքի 73 հոդվածի 2-րդ մասը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 42 հոդվածի 3-րդ մասին հակասող եւ անվավեր: 2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ	15 հունվարի 2008 թվականի ՄԴՈ - 723

			օրենքի 68 հոդվածի 12-րդ մասի հիման վրա սույն որոշումը փարածել նաև դրա ուժի մեջ մտնելուն նախորդող իրավահարաբերությունների վրա:	
17.	«Պեպական փուրքի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 27.12.1997թ.)	9-րդ հոդվածի 8-րդ կետի «ա» եւ «բ» ենթակետեր	1. «Պեպական փուրքի մասին» ՆՏ օրենքի 9-րդ հոդվածի 8-րդ կետի «ա» եւ «բ» ենթակետերը՝ սույն որոշման մեջ ամրագրված իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում , համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	25 մայիսի 2010 թվականի ՄԴՌ - 890
		22-րդ հոդված	1. «Պեպական փուրքի մասին» ՆՏ օրենքի 22-րդ հոդվածի առաջին մասը, այնքանով, որքանով չի սահմանում, այլ սուբյեկտներից բացի, արդարացվածին՝ իրավասու պեպական մարմինների եւ պաշտոնատար անձանց ապօրինի գործողությունների (անգործության) հետեւանքով պատճառված վնասի հատուցման հայցերով պեպական փուրքի վճարումից ազատելու վերաբերյալ արտոնություն նախատեսող դրույթ՝ արգելափակելով անձի սահմանադրական իրավունքի իրացումը, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 16-րդ հոդվածի 4-րդ մասին եւ 20-րդ հոդվածի 5-րդ մասին հակասող եւ անվավեր : 2. Նաշվի առնելով, որ փվյալ խնդրի իրավաչափ լուծումը եւ օրենքի բացի հաղթահարումը նաև օրենսդրական փոփոխությունների եւ համալիր իրավակարգավորման անհրաժեշտություն է ենթադրում, ինչպես նաև նկատի ունենալով, որ «Պեպական փուրքի մասին» ՆՏ օրենքի՝ վեճի առարկա հոդվածի անմիջական անվավեր ճանաչումն ան-	14 դեկտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՌ - 929

			խուսափելիորեն կառաջացնի ծանր հետեւանքներ այդ հոդվածի առկա՝ սահմանադրականության խնդիրներ չառաջացնող, դրույթների իրացման եւ մարդու իրավունքների պաշտպանության առումով՝ ՆՏ Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի հիմքերով սույն որոշման ուժի մեջ մտնելու ժամկետ սահմանել 2011թ. հունիսի 30-ը:	
18.	«Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 01.06.2006թ.)	68-րդ հոդվածի 10-րդ մասի 2-րդ պարբերություն եւ 12-րդ մաս	<p>1. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 10-րդ մասի 2-րդ պարբերության եւ 12-րդ մասի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 69 հոդվածի 12-րդ մասի դրույթները, որոնք համակարգային առումով փոխկապակցված են օրենքի վիճարկվող դրույթների հետ, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 19 հոդվածի պահանջներին հակասող եւ անվավեր այն մասով, որով սահմանափակվում է նոր հանգամանքների հիմքով այն անձանց իրավունքների վերականգնման հնարավորությունը, որոնց վերաբերյալ վերջնական դատական ակտի կայացման եւ փոխյալ անձի նկատմամբ կիրառված օրենքի դրույթի սահմանադրականության հարցի վերաբերյալ այլ դիմումի (դիմումների) հիման վրա սահմանադրական դատարանում գործի դատաքննություն սկսելու օրվա կամ այդ հարցի վերաբերյալ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման օրվա միջեւ ընկած ժամանակա-</p>	15 ապրիլի 2008 թվականի ՄԴՆ - 751

			հապվածը չի գերազանցում վեց ամիսը:	
		68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի երկրորդ պարբերություն	2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-րդ մասի երկրորդ պարբերությունը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ սահմանադրական դատարանի կողմից ներկայացրած <u>հրավական դիրորոշման շրջանակներում:</u>	11 մայիսի 2007 թվականի ՄԴՈ - 701
		69-րդ հոդվածի 12-րդ մաս	3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 69-րդ հոդվածի 12-րդ մասով գործի վարույթը կարճել:	25 փետրվարի 2011 թվականի ՄԴՈ - 943
19.	«Մնանկության մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 25.12.2006թ.)	3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «...նույնիսկ եթե պարտապանն անվճարունակ չէ» բառակապակցության մասով եւ 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «բ» կետը	1. «Մնանկության մասին» ՆՏ օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասը՝ «...նույնիսկ եթե պարտապանն անվճարունակ չէ» բառակապակցության մասով, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 31 հոդվածի պահանջներին <i>հակասող եւ անվավեր:</i> 2. «Մնանկության մասին» ՆՏ օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «բ» կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	25 փետրվարի 2008 թվականի ՄԴՈ - 735
		20-րդ հոդվածի 5-րդ մաս	1. «Մնանկության մասին» ՆՏ օրենքի 20-րդ հոդվածի 5-րդ մասի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	11 հունվարի 2011 թվականի ՄԴՈ - 932
20.	«Սոցիալական ապահովության քարտերի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 24.09.2003թ.)	11-րդ հոդված	1. «Սոցիալական ապահովության քարտերի մասին» ՆՏ օրենքի 11 հոդվածի 2-րդ մասի դրույթները՝ ՆՏ Սահմանադրության 31, 32 (2-րդ մաս) եւ 37 հոդվածներով ամրագրված իրավունքների իրակա-	4 հոկտեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 649

			<p>նացման արգելափակման առումով ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 3, 6 (1-ին, 2-րդ մասեր), 42, 43 եւ 48 (կէտր 12) հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 11-րդ մասի պահանջներին համապատասխան անվավեր ճանաչված դրույթների կարարումն ապահովված այլ նորմատիվ ակտերը կամ դրանց համապատասխան դրույթները կորցնում են իրենց իրավաբանական ուժը՝ սահմանադրական դատարանի որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից:</p> <p>3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 69 հոդվածի 11-րդ մասի եւ 68 հոդվածի 12-րդ մասի համաձայն սույն որոշումը փարածել դրա ուժի մեջ մտնելուն նախորդող իրավահարաբերությունների վրա:</p>	
21.	Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՆՏ օրենսգիրք (ընդունվել է 06.12.1985թ.)	165-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՆՏ օրենսգրքի 165-րդ հոդվածի 1-ին մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	16 նոյեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 924
22.	«Վարչարարության հիմունքների եւ վարչական վարույթի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 18.02.2004թ.)	2-րդ հոդվածի 4-րդ մաս	1. ՆՏ վարչական դատարանի դիմումի հիման վրա գործի վարույթը՝ ..., «Վարչարարության հիմունքների եւ վարչական վարույթի մասին» ՆՏ օրենքի 2 հոդվածի 4-րդ մասի՝ իրավակիրառ պրակտիկայում փրված մեկնաբանմամբ, մասով, կարճել:	27 հոկտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՈ - 836

		63-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	««ԳԼՈՒՐ» ՍՊԸ-ի դիմումի հիման վրա՝ «Վարչարարության հիմունքների եւ վարչական վարույթի մասին» ՆՏ օրենքի 63 հոդվածի երրորդ մասի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	24 նոյեմբերի 2009 թվականի ՄԴՈ - 839
23.	«Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 14.05.1996թ.)	17-րդ հոդված	<p>1. «Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների մասին» ՆՏ օրենքի 17 հոդվածը ամբողջությամբ համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>ՆՏ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների արդյունքների ամփոփման հետ կապված դատական վեճերով իրավակիրառական պրակտիկան պետք է համապատասխանի «Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների մասին» ՆՏ օրենքի 17 հոդվածում ամրագրված՝ գերագույն դատարանի՝ կոլեգիալ կարգով կայացրած որոշումների վերջնական լինելու մասին դրույթին:</p>	19 մայիսի 1997 թվականի ՄԴՈ - 56
24.	«Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 30.06.1996թ.)	3-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	3. Նայաստանում օրինական կարգով մշտական բնակություն հաստատված փախստականների՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությանը մասնակցելու իրավունքը բացառող՝ «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՆՏ օրենքի 3 հոդվածի 2-րդ մասի..... դրույթները չեն համապատասխանում ՆՏ Սահմանադրության 2, 4, 8, 27, 105 հոդվածների պահանջներին:	16 հոկտեմբերի 1999 թվականի ՄԴՈ - 179

25.	«Տեղական հանրաքվեի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 06.02.2002թ.)	5-րդ հոդվածի 2-րդ կետ	1. «Տեղական հանրաքվեի մասին» ՆՏ օրենքի 5 հոդվածի 2-րդ կետի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	18 դեկտեմբերի 2007 թվականի ՄԴՈ - 721
26.	«Փախստականների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 03.03.1999թ.)	18-րդ հոդվածի 8-րդ մաս	2. «Փախստականների մասին» ՆՏ օրենքի 18 հոդվածի 8-րդ մասի դրույթները, այնքանով որքանով վերաբերվում են փախստականների իրավունքի սահմանափակմանը՝ մասնակցելու պետության կառավարմանը (ՆՏ Նախագահի, ՆՏ Ազգային ժողովի ընտրություններին, համապետական հանրաքվեներին), համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը: 3. Նայաստանում օրինական կարգով մշտական բնակություն հաստատած փախստականների՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությանը մասնակցելու իրավունքը բացառող՝ .... «Փախստականների մասին» ՆՏ օրենքի 18 հոդվածի 8-րդ մասի դրույթները <i>չեն համապատասխանում</i> ՆՏ Սահմանադրության 2, 4, 8, 27, 105 հոդվածների պահանջներին:	16 հոկտեմբերի 1999 թվականի ՄԴՈ - 179
		25-րդ հոդված	1. ՆՏ Ազգային ժողովի կողմից 1999 թվականի մարտի 3-ին ընդունված՝ «Փախստականների մասին» ՆՏ օրենքի 25 հոդվածը՝ ՆՏ Ազգային ժողովի կողմից 2004 թվականի մարտի 3-ին ընդունված ՆՕ-49-Ն օրենքի խմբագրությամբ, մինչև 2008 թվականի նոյեմբերի 27-ին ՆՏ Ազգային ժողովի կողմից ընդունված՝ «Փախստականների եւ ապաստանի մասին» ՆՕ-211-Ն ՆՏ օրենքի 65 հոդվածի երկրորդ մասի ուժով 2009 թվականի հունվարի	20 հոկտեմբերի 2009 թվականի ՄԴՈ - 834

			24-ից ուժը կորցնելը, համապարասխանել է ՆՏ Սահմանադրությանը:	
27.	«Փաստաբանության մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 14.12.2004թ.)	29.1-րդ հոդված	<p>4. «Փաստաբանության մասին» ՆՏ օրենքի 29.1. հոդվածը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 14.1., 18 եւ 19 հոդվածների պահանջներին հակասող և անվավեր:</p> <p>7. Նկարի ունենալով, որ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման պահից սույն գործով վեճի առարկա իրավանորմերի վերացումը կարող է առաջացնել իրավական բաց՝ խաթարելով այդ նորմերի վերացմամբ հաստատվելիք իրավական անվտանգությունը, ՆՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթների համաձայն սույն որոշման եզրափակիչ մասի 2-րդ, 3-րդ եւ 4-րդ կետերով ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող և անվավեր ճանաչված իրավանորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2008 թվականի դեկտեմբերի 31-ը՝ ՆՏ Ազգային ժողովին հնարավորություն տալով օրենսդրական կարգավորումները համալիր ձևով համապարասխանեցնելու սույն որոշման պահանջներին:</p>	8 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՄԴՌ - 765
28.	ՆՏ աշխատանքային օրենսգիրք (ընդունվել է 09.11.2004թ.)	73-րդ հոդված եւ 75-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	<p>1. ՆՏ Սահմանադրության 32 հոդվածի 3-րդ մասին եւ 43 հոդվածին հակասող և անվավեր ճանաչել ՆՏ աշխատանքային օրենսգրքի 73 հոդվածում եւ 75 հոդվածի 3-րդ մասում ամրագրված դրույթները՝ այնքանով, որքանով գործադուլի իրավունքը պայ-</p>	7 փետրվարի 2007 թվականի ՄԴՌ - 677

			<p>մանավորում են միայն կոլեկտիվ պայմանագրի կնքման հետ կապված կոլեկտիվ վեճը չլուծվելու հանգամանքով եւ արգելափակում են գործադուլի իրավունքը նոր հանգամանքներում՝ նաեւ «...այն պարտավորություններին ենթարկվելու պայմանով, որոնք կարող են ծագել նախօրոք կնքված կոլեկտիվ համաձայնագրերից»:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիմքերով ՆՏ Սահմանադրության 32 հոդվածի 3-րդ մասին եւ 43 հոդվածին հակասող եւ անվավեր ճանաչել նաեւ ՆՏ աշխատանքային օրենսգրքի վիճարկվող դրույթների հետ համակարգային առումով փոխկապակցված փվյալ ակտի 60 հոդվածի 2-րդ մասի վերջին պարբերության՝ «...իսկ գործադուլ կազմակերպելն արգելվում է» դրույթը:</p>	
		<p>113-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետ եւ 113-րդ հոդվածի 3-րդ մաս</p>	<p>1. ՆՏ աշխատանքային օրենսգրքի 113-րդ հոդվածի առաջին մասի 3-րդ կետը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. ՆՏ աշխատանքային օրենսգրքի 113-րդ հոդվածի երրորդ մասը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>1 հունիսի 2010 թվականի ՄԴՈ - 891</p>
		<p>113-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետ եւ 114-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետ</p>	<p>1. ՆՏ աշխատանքային օրենսգրքի 113 հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետը՝ այնքանով, որքանով չի երաշխավորում հավասար եւ ոչ խտրական իրավապայմանագրային հարաբերություններ աշխատողի եւ գործատուի միջեւ, ճանաչել ՆՏ Սահմանա-</p>	<p>24 փետրվարի 2009 թվականի ՄԴՈ - 792</p>

		<p>դրության 14.1. եւ 32 հոդվածներին հսկաստղ եւ անվավեր:</p> <p>2. ՆՆ աշխատանքային օրենսգրքի 114 հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետը՝ «բացառությամբ այն դեպքերի, երբ աշխատողը ձեռք է բերել ծերության կենսաթոշակ ստանալու իրավունք կամ ստանում է այդ կենսաթոշակը» բառակապակցության մասով ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 14.1. եւ 32 հոդվածներին հսկաստղ եւ անվավեր:</p>		
	221-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետ	<p>1. ՆՆ աշխատանքային օրենսգրքի 221-րդ հոդվածի երկրորդ մասի 3-րդ կետը՝ «...ինչպես նաեւ կամայականություն դրսեւորելը» բառակապակցության մասով ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 1, 3, 14.1-րդ հոդվածների պահանջներին հսկաստղ եւ անվավեր:</p>	15 հունիսի 2010 թվականի ՄԴՈ - 896	
	265-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	<p>1. ՆՆ աշխատանքային օրենսգրքի 265-րդ հոդվածի երկրորդ մասը՝ առաջին նախադասության «կամ այլ» բառակապակցության մասով, ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 1-ին հոդվածի, 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի եւ 32-րդ հոդվածի պահանջներին հսկաստղ եւ անվավեր:</p>	7 հուլիսի 2010 թվականի ՄԴՈ - 902	
29.	ՆՆ դատական օրենսգիրք (ընդունվել է 21.02.2007թ.)	13-րդ հոդվածի 6-րդ կետ	<p>6. ՆՆ դատական օրենսգրքի 13 հոդվածի 6-րդ կետը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ ՆՆ սահմանադրական դատարանի արտահայտած հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</p>	8 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՄԴՈ - 765

		<p>14-րդ հոդվածի 3-րդ մաս</p>	<p>1. ՆՏ դատական օրենսգրքի 14 հոդվածի 3-րդ մասը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փրված բովանդակության շրջանակներում, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 3 հոդվածի 2-րդ մասի, 18 հոդվածի 1-ին մասի, 55 հոդվածի 11-րդ մասի եւ 95 հոդվածի պահանջներին հակասող և անվավեր:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիմքերով ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող և անվավեր ճանաչել նաեւ ՆՏ դատական օրենսգրքի 14 հոդվածի 5-րդ մասը:</p> <p>3. Առաջնորդվելով ՆՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթներով, նկատի ունենալով, որ դատական համակարգի հետագա բարեփոխումների հայեցակարգային մոտեցումների շրջանակներում նաեւ վեճի առարկա հիմնահարցերի վերաբերյալ նախապարաստվում են օրենսդրական բարեփոխումներ, հաշվի առնելով, որ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման պահից սույն գործով վեճի առարկա իրավանորմերի վերացումը կարող է առաջացնել իրավական բաց, սույն որոշման եզրափակիչ մասի 1-ին եւ 2-րդ կետերով ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող և անվավեր ճանաչված իրավանորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2009թ. մարտի 1-ը:</p>	<p>2 դեկտեմբերի 2008 թվականի ՄԴՈ - 782</p>
--	--	-------------------------------	--	--

		14-րդ հոդվածի 4-րդ մաս	1. ՆՏ դարական օրենսգրքի 14 հոդվածի 4-րդ մասը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	23 դեկտեմբերի 2008 թվականի ՄԴՈ - 786
		91-րդ հոդվածի 4-րդ մաս	1. ... ՆՏ դարական օրենսգրքի 91-րդ հոդվածի 4-րդ մասը համապարասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված <u>իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</u>	28 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 918
		94-րդ հոդվածի 2-րդ մասի՝ «ավանդաբու» բառից հետո՝ ամբողջությամբ եւ 3-րդ մաս	1. ... ՆՏ դարական օրենսգրքի 94-րդ հոդվածի 2-րդ մասի՝ «ավանդաբու» բառից հետո՝ ամբողջությամբ, եւ 3-րդ մասով ... գործի վարույթը կարճել՝ հիմնվելով «Սահմանադրական դարարանի մասին» ՆՏ օրենքի 32 հոդվածի 3-րդ մասի, 60 հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերի եւ 69 հոդվածի 1-ին եւ 7-րդ մասերի վրա:	4 ապրիլի 2008 թվականի ՄԴՈ - 747
30.	«ՆՏ դարական օրենսգրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 22.02.2007թ.)	2.1-րդ հոդված	1. «ՆՏ վճռաբեկ դարարանի քաղաքացիական եւ վարչական պալատի դիմումի հիման վրա՝ «ՆՏ դարական օրենսգրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՆՏ օրենքի 2.1 հոդվածի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապարասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	7 հուլիսի 2009 թվականի ՄԴՈ - 811
31.	ՆՏ ընդամենական օրենսգրք (ընդունվել է 09.11.2004թ.)	53-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	1. ՆՏ ընդամենական օրենսգրքի 53-րդ հոդվածի 3-րդ մասի դրույթները համապարասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	5 հոկտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 919
32.	ՆՏ ընդարական օրենսգրք (ընդունվել է 05.02.1999թ.)	2-րդ հոդվածի 1-ին կետ եւ 122-րդ հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ կետեր	1. ՆՏ ընդարական օրենսգրքի 2 հոդվածի 1-ին կետի դրույթը՝ այն իմաստով, որ պետության կառավարմանը (ՆՏ Նախագահի, ՆՏ Ազգային ժողովի ընդար-	16 հոկտեմբերի 1999 թվականի ՄԴՈ - 179

		<p>րություններին, համապետական հանրաքվեներին) մասնակցելու իրավունքը վերապահում է միայն ՏՏ փասնութ փարին լրացած քաղաքացիներին, համապարասխանում է ՏՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. Նայասրանում օրինական կարգով մշտական բնակություն հաստատած փախստականների՝ փեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությանը մասնակցելու իրավունքը բացառող՝ ... ՏՏ ընտրական օրենսգրքի 2 հոդվածի 1-ին կետի, 122 հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ կետերի, ... դրույթները <i>չեն համապարասխանում</i> ՏՏ Սահմանադրության 2, 4, 8, 27, 105 հոդվածների պահանջներին:</p>	
	<p>10-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին պարբերություն</p>	<p>1. ՏՏ ընտրական օրենսգրքի 10 հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին պարբերության դրույթները համապարասխանում են ՏՏ Սահմանադրությանը սույն որոշման մեջ ՏՏ սահմանադրական դատարանի արտահայտած <u>հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում</u>:</p>	<p>8 մայիսի 2009 թվականի ՄԴՌ - 803</p>
	<p>35-րդ հոդվածի 1-ին կետի 3-րդ ենթակետի երկրորդ նախադասություն, 4-րդ ենթակետ, 36-րդ հոդվածի 1-ին կետ</p>	<p>1. ՏՏ ընտրական օրենսգրքի 35 հոդվածի 1-ին կետի 3-րդ եւ 4-րդ ենթակետերի եւ 36 հոդվածի 1-ին կետի դրույթները՝ այն մասով, որով նախատեսվում է կենտրոնական եւ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների կազմում նշանակել դատավորների, ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 19 հոդվածի 1-ին մասին եւ 98 հոդվածի 1-ին մասին <i>հակասող եւ անվավեր</i>:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ</p>	<p>7 նոյեմբերի 2006 թվականի ՄԴՌ - 664</p>

			<p>օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիման վրա ՆՏ Սահմանադրության 19 հոդվածի 1-ին մասին եւ 98 հոդվածի 1-ին մասին հակասող եւ անվավեր ճանաչել նաեւ ՆՏ ընտրական օրենսգրքի 35 հոդվածի 2-րդ կետի եւ 38 հոդվածի 3.1. կետի 1-ին եւ 2-րդ ենթակետերի այն դրույթները, որոնցով նախատեսվում է կենտրոնական եւ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների թափուր փոփոխությունները լրացնել դատավորների թվից:</p> <p>3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 11-րդ մասի պահանջներին համապատասխան՝ անվավեր ճանաչված դրույթների կարարումն ապահովված այլ նորմատիվ ակտերը կամ դրանց համապատասխան դրույթները կորցնում են իրենց իրավաբանական ուժը՝ սահմանադրական դատարանի որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից:</p>	
		<p>40.1-րդ հոդվածի 3-րդ կետի՝ «Դիմումը պետք է լինի ստորագրված դիմողի կողմից» դրույթ</p>	<p>1. ՆՏ ընտրական օրենսգրքի 40.1 հոդվածի 3-րդ կետի՝ «Դիմումը պետք է լինի ստորագրված դիմողի կողմից» դրույթը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>21 դեկտեմբերի 2007 թվականի ՄԴՈ - 722</p>
<p>33.</p>	<p>ՆՏ ընտրական օրենսգրքի (ԱԺ կողմից 2002թ. հուլիսի 3-ին ընդունված «ՆՏ ընտրական օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի խմբագրությամբ) (ընդունվել է 05.02.1999թ.)</p>	<p>14-րդ հոդվածի 3-րդ կետ</p>	<p>1. Ազգային ժողովի կողմից 1999 թվականի փետրվարի 5-ին ընդունված՝ ՆՏ ընտրական օրենսգրքի (Ազգային ժողովի կողմից 2002թ. հուլիսի 3-ին ընդունված՝ «ՆՏ ընտրական օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի խմբագրությամբ) 14-րդ հոդվածի 3-րդ կետի «այդ թվում՝ դատարանի վճռով» արտահայ-</p>	<p>1 հոկտեմբերի 2002 թվականի ՄԴՈ - 389</p>

			<p>տությունն այնքանով, որքանով սահմանափակում է խախտված իրավունքի դատական պաշտպանության հնարավորությունը, չի համապատասխանում ՏՏ Սահմանադրության 38 հոդվածի 2-րդ մասին, դրանով իսկ անհամապատասխանություն առաջացնելով նաև ՏՏ Սահմանադրության 1,2,3,4 եւ 27-րդ հոդվածների հետ եւ Սահմանադրության 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն իրավաբանական ուժ չունի:</p>	
34.	<p>ՏՏ կառավարության «Երեւանի Կենտրոն թաղային համայնքի վարչական սահմանում կառուցապարման ծրագրերի իրականացման միջոցառումների մասին» թիվ 1151-Ն որոշում (ընդունվել է 01.08.2002թ.)</p>		<p>3. ՏՏ կառավարության 1 օգոստոսի 2002թ. թիվ 1151-Ն որոշումը՝ «Երեւանի կենտրոն թաղային համայնքի վարչական սահմանում կառուցապարման ծրագրերի իրականացման միջոցառումների մասին», հիմքում ունենալով ՏՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 218 եւ ՏՏ հողային օրենսգրքի 104 հոդվածների դրույթները, հասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության հարկադիր օտարման իրավահարաբերությունների ենթաօրենսդրական կարգավորման առումով չի համապատասխանում ՏՏ Սահմանադրության 3 , 8 (1-ին մաս), 31 (3-րդ մաս), 43, 83.5. (1-ին եւ 2-րդ կետեր), 85 (2-րդ մաս) հոդվածների պահանջներին:</p> <p>4. Առաջնորդվելով ՏՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի դրույթներով եւ հաշվի առնելով, որ ՏՏ Ազգային ժողովը եւ ՏՏ կառավարությունը պարտավոր են հնարավոր սեղմ ժամկետներում քննության առարկա հիմնախնդրին առնչվող բազմաթիվ իրավական ակտեր ՏՏ Սահմանադրության եւ սահմանադրական դատարանի որոշման պա-</p>	<p>18 ապրիլի 2006 թվականի ՄԴՌ - 630</p>

			<p>հանջներին համապատասխանեցնել եւ օրենքով հստակ կանոնակարգել բացառիկ՝ գերակա հանրային շահերով պայմանավորված հասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության օրարման իրավական ռեժիմը, սույն որոշման մեջ ՆՆ Սահմանադրությանը չհամապատասխանող ճանաչված իրավական նորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել օրենքի հիման վրա նման իրավական ռեժիմի ուժի մեջ մտնելու պահը, բայց ոչ ուշ, քան 2006թ. հոկտեմբերի 1-ը:</p>	
35.	ՆՆ հողային օրենսգիրք (ընդունվել է 02.05.2001թ.)	76-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	1. ՆՆ հողային օրենսգրքի 76 հոդվածի 2-րդ մասի առաջին պարբերությունը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:	18 մարտի 2008 թվականի ՄԴՈ - 741
		100-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետ	1. ... ՆՆ հողային օրենսգրքի 100 հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի դրույթները համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը:	10 հոկտեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 650
		104, 106 եւ 108-րդ հոդվածներ	<p>2. ՆՆ հողային օրենսգրքի՝</p> <p>ա) 104 հոդվածը՝ հասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության հարկադիր օրարման իրավահարաբերությունների կանոնակարգման առումով չի համապատասխանում ՆՆ Սահմանադրության 8 (1-ին մաս), 31 (3-րդ մաս), 43 հոդվածների պահանջներին,</p> <p>բ) 106 հոդվածը չի համապատասխանում ՆՆ Սահմանադրության 31 (3-րդ մաս), 43 եւ 83.5. (1-ին</p>	18 ապրիլի 2006 թվականի ՄԴՈ - 630

			<p>և 2-րդ կետեր) հողվածների պահանջներին, գ) 108 հողվածը չի համապատասխանում ՏՏ Սահմանադրության 3, 31 (3-րդ մաս) և 43 հողվածների պահանջներին:</p> <p>4. Առաջնորդվելով ՏՏ Սահմանադրության 102 հողվածի 3-րդ մասի դրույթներով և հաշվի առնելով, որ ՏՏ Ազգային ժողովը և ՏՏ կառավարությունը պարտավոր են հնարավոր սեղմ ժամկետներում քննության առարկա հիմնախնդրին առնչվող բազմաթիվ իրավական ակտեր ՏՏ Սահմանադրության և սահմանադրական դատարանի որոշման պահանջներին համապատասխանեցնել և օրենքով հստակ կանոնակարգել բացառիկ՝ գերակա հանրային շահերով պայմանավորված հասարակության և պետության կարիքների համար սեփականության օտարման իրավական ռեժիմը, սույն որոշման մեջ ՏՏ Սահմանադրությանը չհամապատասխանող ճանաչված իրավական նորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել օրենքի հիման վրա նման իրավական ռեժիմի ուժի մեջ մտնելու պահը, բայց ոչ ուշ, քան 2006թ. հոկտեմբերի 1-ը:</p>	
36.	ՏՏ մաքսային օրենսգրք (ընդունվել է 06.07.2000թ.)	203-րդ հողված	<p>1. ՏՏ մաքսային օրենսգրքի 203-րդ հողվածը համապատասխանում է ՏՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</p>	12 հոկտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՆ - 920
37.	«ՏՏ-ում սպուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՏՏ օրենք	1-ին հողվածի 6-րդ մաս	<p>1. ՏՏ վարչական դատարանի դիմումի հիման վրա գործի վարույթը՝ «ՏՏ-ում սպուգումների կազմա-</p>	27 հոկտեմբերի 2009 թվականի

	(ընդունվել է 17.05.2000թ.)		կերպման եւ անցկացման մասին» ՆՏ օրենքի 1-ին հոդվածի 6-րդ մասի, ... իրավակիրառ պրակտիկայում փրված մեկնաբանմամբ, մասով, կարճել:	ՄԴՈ - 836
38.	ՆՏ վարչական դատավարության օրենսգիրք (ընդունվել է 28.11.2007թ.)	3-րդ հոդվածի առաջին մասի առաջին կետի՝ «խախտվել» բառից հետո «նրա» արտահայտությունը	1. ՆՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 3-րդ հոդվածի առաջին մասի առաջին կետի՝ «խախտվել» բառից հետո «նրա» արտահայտությունը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:	7 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 906
		8-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. ՆՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 3-րդ գլուխը, այնքանով, որքանով բացառում է վարչաիրավական հարաբերություններից ածանցվող քաղաքացիաիրավական վեճի լուծումը մեկ գործի սահմաններում, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 (1-ին մաս) եւ 19 (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:	3 փետրվարի 2009 թվականի ՄԴՈ - 787
		68-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	1. ՆՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 68-րդ հոդվածի 3-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում ՝ հաշվի առնելով նաեւ վարչական մարմնի անգործության դեմ դատական պաշտպանության հնարավորությունը: 2. ՆՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 68-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հետ համակարգային առումով փոխկապակցված՝ ՆՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 114-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետին այն մասով, որը վարչական ակտի	22 փետրվարի 2011 թվականի ՄԴՈ - 942

			<p>հետ մեկտեղ չի ներառում վարչական մարմնի գործողությունը եւ անգործությունը, ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 18 եւ 19-րդ հոդվածներին հակասող եւ անվավեր:</p>	
	73-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետ		<p>1. «Քաղաքացի Արտակ Զեյնալյանի դիմումի հիման վրա՝ ՏՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 73-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի՝ ՏՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:</p>	30 նոյեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 927
	115-րդ հոդված եւ 118-րդ հոդվածի 1-ին մաս		<p>4. ՏՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 115-րդ հոդվածի 1-ին մասը եւ 118-րդ հոդվածի 1-ին մասը ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 1-ին հոդվածի, 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>5. Առաջնորդվելով ՏՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթներով, նկատի ունենալով, որ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման պահից սույն գործով վեճի առարկա իրավանորմերի վերացումը կարող է առաջացնել իրավական բաց՝ խաթարելով այդ նորմերի վերացմամբ հաստատվելիք իրավական անվտանգությունը, սույն որոշման եզրափակիչ մասի 4-րդ կետով ՏՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված իրավանորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամ-</p>	25 նոյեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 780

			<p>կեր սահմանել 2009թ. մարտի 31-ը՝ ՆՆ Ազգային ժողովին հնարավորություն տալով օրենսդրական կարգավորումները համալիր ձևով համապատասխանեցնելու սույն որոշման պահանջներին:</p>	
	<p>118 եւ 118.6-րդ հոդվածներ</p>		<p>1. ՆՆ վարչական դատավարության օրենսգրքի 118-րդ հոդվածը՝ սույն որոշման մեջ ՆՆ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. ՆՆ վարչական դատավարության օրենսգրքի 118.6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետում «առկա է» եւ «հանգեցրել է» բառակապակցությունները՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրանց փրված մեկնաբանության շրջանակներում ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 19-րդ հոդվածին (1-ին մաս) հակասող եւ անվավեր:</p> <p>3. Առաջնորդվելով ՆՆ Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՆ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթներով եւ հաշվի առնելով, որ վարչական արդարադատության առկա երկաստիճան համակարգի գործունակության եւ արդյունավետության անհրաժեշտ մակարդակի ապահովումը կամ հիմնախնդրին համակարգային այլ լուծումներ փափաքելու պահանջում են օրենսդրական համարժեք կարգավորումներ, սույն որոշման եզրափակիչ մասի 2-րդ կետով ՆՆ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված իրավանդումների ուժը կորց-</p>	<p>13 ապրիլի 2010 թվականի ՄԴՆ - 873</p>

			նելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2010թ. դեկտեմբերի 1-ը:	
		141-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. ՆՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 141-րդ հոդվածի 1-ին մասն այն մասով, որով արգելափակվում է անձի իրավունքը՝ դատավարական իրավունքի նորմի խախտման հիմքով բողոքարկելու նորմափիվ իրավական ակտերի իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերով վարչական դատարանի դատական ակտերը, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 3-րդ, 18-րդ և 19-րդ հոդվածներին հակասող և անվավեր:	8 փետրվարի 2011 թվականի ՄԴՈ - 936
		151 և 152-րդ հոդվածներ	1. ՆՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 151-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը: 2. ՆՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 152-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	5 փետրվարի 2010 թվականի ՄԴՈ - 864
39.	ՆՏ քաղաքացիական օրենսգիրք (ընդունվել է 05.05.1998թ.)	2-րդ հոդված	1. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 2-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	25 նոյեմբերի 2008 թվականի ՄԴՈ - 780
		187 և 280-րդ հոդվածներ	1. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 32 հոդվածի 1-ին և 3-րդ կետերի, 60 հոդվածի 1-ին կետի պահանջների հիման վրա ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 280 հոդվածի 1-ին մասով գործի քննությունը կարճել:	21 նոյեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 667

	<p>2. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 280 հոդվածի 2-րդ մասը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 187 հոդվածը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:</p>	
210-րդ հոդվածի 1-ին մաս եւ 216-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	<p>1. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 210-րդ հոդվածի 1-ին մասը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 216-րդ հոդվածի 2-րդ մասի սահմանադրականությունը որոշելու մասով գործի վարույթը կարճել:</p>	29 հունիսի 2010 թվականի ՄԴՈ - 901
218-րդ հոդված	<p>1. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 218 հոդվածը՝ հասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության հարկադիր օտարման իրավահարաբերությունների կանոնակարգման առումով <i>չի համապատասխանում</i> ՆՆ Սահմանադրության 3, 8 (1-ին մաս), 31 (3-րդ մաս), 43 հոդվածների պահանջներին:</p> <p>4. Առաջնորդվելով ՆՆ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի դրույթներով եւ հաշվի առնելով, որ ՆՆ Ազգային ժողովը եւ ՆՆ կառավարությունը պարտավոր են հնարավոր սեղմ ժամկետներում քննության առարկա հիմնախնդրին առնչվող բազմաթիվ իրավական ակտեր ՆՆ Սահմանադրության եւ սահմանադրական դատարանի որոշման պահանջներին համապատասխանեցնել եւ օրենքով</p>	18 ապրիլի 2006 թվականի ՄԴՈ - 630

		<p>հաբակ կանոնակարգել բացառիկ՝ գերակա հանրային շահերով պայմանավորված հասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության օրարման իրավական ռեժիմը, սույն որոշման մեջ ՆՆ Սահմանադրությանը չհամապատասխանող ճանաչված իրավական նորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել օրենքի հիման վրա նման իրավական ռեժիմի ուժի մեջ մտնելու պահը, բայց ոչ ուշ, քան 2006թ. հոկտեմբերի 1-ը:</p>	
	280-րդ հոդվածի 1-ին մաս	<p>1. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 280 հոդվածի 1-ին մասի ..... դրույթները համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը:</p>	10 հոկտեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 650
	300-րդ հոդվածի 2-րդ կետ	<p>2. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 289 հոդվածի դրույթները համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 300 հոդվածի 2-րդ կետի դրույթները համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը:</p>	15 մայիսի 2007 թվականի ՄԴՈ - 702
	313-րդ հոդված	<p>1. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 313 հոդվածում սահմանված դրույթները համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը:</p>	3 հուլիսի 2007 թվականի ՄԴՈ - 705
	470-րդ հոդված	<p>1. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 470 հոդվածը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրության 3 հոդվածին, 8 հոդվածի 1-ին մասին եւ 31 հոդվածի 2-րդ մասին:</p>	26 սեպտեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 648

		1217-րդ հոդված	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 72-րդ գլուխն այն մասով, որով բացառում է համամայր եւ համահայր քույրերի եւ եղբայրների՝ ժառանգաբաժնի հետ իրենց ազգակցական փոխկապակցվածության աստիճանին համարժեք ժառանգման իրավունքը, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 1-ին, 3-րդ հոդվածներին եւ 14.1-րդ հոդվածի երկրորդ մասին հսկաստդ եւ անվավեր:</p>	18 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 917
40.	ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգիրք (ընդունվել է 17.06.1998թ.)	2-րդ հոդվածի 1-ին մաս, 159-րդ հոդված	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 159-րդ հոդվածի .... մասով գործի վարույթը կարճել՝ հիմնվելով «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 32 հոդվածի 3-րդ մասի, 60 հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերի եւ 69 հոդվածի 1-ին եւ 7-րդ մասերի վրա:</p> <p>2. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	4 ապրիլի 2008 թվականի ՄԴՈ - 747
		21, 22 եւ 23-րդ հոդվածների՝ ինքնաբացարկ հայտնելու մասին միջնորդություն ներկայացնելու մասով	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 21, 22 եւ 23-րդ հոդվածները՝ ինքնաբացարկ հայտնելու մասին միջնորդություն ներկայացնելու մասով... համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված լրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</p>	28 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 918
		24-րդ գլուխ	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 24 գլխով սահմանված դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	8 մայիսի 2007 թվականի ՄԴՈ - 700

	26-րդ գլուխ	1. ՆՃ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 26-րդ գլուխը համապատասխանում է ՆՃ Սահմանադրությանը:	28 նոյեմբերի 2007 թվականի ՍԴՌ - 719
	48-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	1. ՆՃ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 48 հոդվածի 2-րդ մասը համապատասխանում է ՆՃ Սահմանադրությանը:	8 դեկտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՌ - 845
	77-րդ հոդված	1. ՆՃ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 77 հոդվածը համապատասխանում է ՆՃ Սահմանադրությանը:	22 ապրիլի 2008 թվականի ՍԴՌ - 752
	108-րդ հոդված	1. ՆՃ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 108-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՃ Սահմանադրությանը:	2 նոյեմբերի 2010 թվականի ՍԴՌ - 922
	160-րդ հոդվածի 1-ին կետ	1. ՆՃ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 160 հոդվածի 1-ին կետի 2-րդ պարբերությունը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փրված բովանդակությանը, ճանաչել ՆՃ Սահմանադրության 18 եւ 19 հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:	16 նոյեմբերի 2006 թվականի ՍԴՌ - 665
	204.28-րդ հոդվածի 1-ին կետ	1. «Մելրեքս» ՍՊԸ-ի եւ քաղաքացիներ Սերինե Ֆլջյանի, Իրինա Օգանեզովայի, Աննա Բադդասարյանի եւ Ազնեսա Բադդասարյանի դիմումների հիման վրա՝ ՆՃ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 204.28-րդ հոդվածի 1-ին կետի՝ ՆՃ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	23 փետրվարի 2010 թվականի ՍԴՌ - 866

			<p>Արձանագրել, որ, նախ՝ ՆՏ սահմանադրական դա- րարանի ՄԴՈ-758 որոշման 13-րդ կետում արտա- հայրած իրավական դիրքորոշման է եզրափակիչ մասի 5-րդ կետի հիմքով ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող և անվավեր է ճանաչվել նաև «ՆՏ քա- դաքացիական դարավարության օրենսգրքում փո- փոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» 2007 թվականի նոյեմբերի 28-ին ընդունված ՆՏ օրենքի (ՆՕ-277-Ն) 72-րդ հոդվածում ընդգրկված 204.28-րդ հոդվածը, որը ՆՏ Ազգային ժողովի կող- մից 2008 թվականի դեկտեմբերի 26-ին ընդունված՝ ինչպես ՆՕ-233-Ն, այնպես էլ դրան հաջորդող որևէ այլ օրենքով դեռևս ՆՏ Սահմանադրությանը չի համապատասխանեցվել, երկրորդ՝ ՆՏ սահմա- նադրական դարարանի՝ 2008 թվականի ապրիլի 15-ի ՄԴՈ-751 որոշմամբ արտահայտված իրավա- կան դիրքորոշումների և «Սահմանադրական դա- րարանի մասին» ՆՏ օրենքի 69-րդ հոդվածի 12-րդ մասի պահանջների հիմքով սպառված չպետք է հա- մարվի սույն գործի առարկայի շրջանակներում նոր հանգամանքներով իրավասու դարարան դիմելու շահագրգիռ անձանց իրավունքը:</p>	
		<p>218-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետ</p>	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական դարավարության օրենս- գրքի 218 հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետը համա- պատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>28 նոյեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 668</p>
		<p>221-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետ</p>	<p>2. ՆՏ քաղաքացիական դարավարության օրենսգրքի 221-րդ հոդվածի առաջին մասի 1-ին կետը՝ «...կամ պարճառաբանված չէ» բառակա- պակցության մասով ճանաչել ՆՏ Սահմանադրույթ-</p>	<p>15 հունիսի 2010 թվականի ՄԴՈ - 896</p>

			<p>յան 1-ին, 18-րդ (1-ին մաս), 19-րդ (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքի 68-րդ հոդվածի 9-րդ մասի հիմքով ՀՀ Սահմանադրության 1-ին, 18-րդ (1-ին մաս), 19-րդ (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր ճանաչել նաեւ ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 240-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը՝ «...կամ չպատճառաբանված է» եւ 6-րդ կետը՝ «...պատճառաբանված չէ» բառակապակցությունների մասով:</p>	
		<p>221-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետ եւ 28-րդ հոդվածի 4-րդ մաս</p>	<p>1. «Ռոբերտ Մեղերդիչ-Ղարաստեմյանի դիմումի հիման վրա՝ ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 221-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի եւ 28-րդ հոդվածի 4-րդ մասի՝ ՀՀ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:</p>	<p>23 մարտի 2010 թվականի ՍԴՈ - 870</p>
		<p>223-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետ, 231-րդ հոդվածի 2-րդ մաս, 233-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-6-րդ կետեր, 2-րդ եւ 4-րդ մասեր</p>	<p>1. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքի 60 հոդվածի 1-ին կետին համապատասխան՝ ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 233 հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի եւ 233 հոդվածի 4-րդ մասի առնչությամբ գործի վարույթը կարճել, քանի որ ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 233 հոդվածի 4-րդ մասի սահմանադրականության հարցի վերաբերյալ առկա է սահմանադրական դատարանի 2008թ. մայիսի 27-ի ՍԴՈ-754 որոշումը, իսկ ՀՀ քաղաքա-</p>	<p>8 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 765</p>

			<p>ցիական դարավարության օրենսգրքի 233 հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետն իրավական որոշակիություն է ձեռք բերում միայն օրենսգրքի 233 հոդվածի 4-րդ մասի հետ համակցության մեջ:</p> <p>2. ՆՆ քաղաքացիական դարավարության օրենսգրքի 40 հոդվածի 2-րդ մասը, 223 հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը, 231 հոդվածի 2-րդ մասը՝ հավաքարմագրված փաստաբանի ինստիտուտին առնչվող մասով, 233 հոդվածի 2-րդ մասը՝ «բացառությամբ սույն օրենսգրքի 234 հոդվածի 1 կետի 1-ին ենթակետի բացակայության հիմնավորմամբ վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու դեպքերի» բառակապակցության մասով, ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 18 եւ 19 հոդվածների պահանջներին հսկասող եւ անվավեր:</p> <p>5. ՆՆ քաղաքացիական դարավարության օրենսգրքի 233 հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ, 4-րդ եւ 5-րդ կետերը համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը՝ ՆՆ սահմանադրական դարարանի իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</p> <p>7. Նկատի ունենալով, որ սահմանադրական դարարանի որոշման ընդունման պահից սույն գործով վեճի առարկա իրավանորմերի վերացումը կարող է առաջացնել իրավական բաց՝ խաթարելով այդ նորմերի վերացմամբ հաստատվելիք իրավական անվրանգությունը, ՆՆ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դարարանի մասին» ՆՆ օրենքի 68 հոդ-</p>	
--	--	--	---	--

			վածի 15-17-րդ մասերի դրույթների համաձայն սույն որոշման եզրափակիչ մասի 2-րդ , 3-րդ եւ 4-րդ կետերով ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված իրավանորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2008 թվականի դեկտեմբերի 31-ը՝ ՆՏ Ազգային ժողովին հնարավորություն տալով օրենսդրական կարգավորումները համալիր ձեռով համապատասխանեցնելու սույն որոշման պահանջներին:	
	228-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	1. «ՆՏ մարդու իրավունքների պաշտպանի դիմումի հիման վրա՝ ՆՏ քաղաքացիական դատարության օրենսգրքի 228-րդ հոդվածի երկրորդ մասի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	14 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 914	
	230-րդ հոդվածի 1-ին կետ, 231.1., 231.2-րդ հոդվածներ	1. ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքի 230 հոդվածի 1-ին կետի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը: 2. ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքի 231.1. հոդվածի 1-ին եւ 3-րդ կետերի դրույթները (2006թ. հուլիսի 7-ի խմբագրությամբ) համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը: 3. ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքի 231.1. հոդվածի 2-րդ կետը (2006թ. հուլիսի 7-ի խմբագրությամբ). ա) վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որո-	9 ապրիլի 2007 թվականի ՄԴՈ - 690	

			<p>շում կայացնելու ժամկետ սահմանելու առումով, համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը, ք) վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշման պարճառաբանման պարտադիր պայման չնախատեսելու, հետեւաբար, նաեւ՝ արդարադատության արդյունավետության, բավարար մարզելիության իրավական երաշխիքներ չապահովելու առումով, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 3, 6 (1-ին եւ 2-րդ մասեր), 18 (1-ին մաս) եւ 19 (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին հակասող և անվավեր:</p> <p>4. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231.2. հոդվածի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	
		<p>230-րդ հոդվածի 1-ին կետի 4.1. ենթակետը եւ 231.2-րդ հոդվածի 1-ին կետի 1-3 ենթակետերը</p>	<p>1. «Քաղաքացի Ի. Եղիգարյանի դիմումի հիման վրա՝ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-րդ մասի երկրորդ պարբերության եւ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 230 հոդվածի 1-ին կետի 4.1. ենթակետի, 231.2. հոդվածի 1-ին կետի 1-3 ենթակետերի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը՝ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 230 հոդվածի 1-ին կետի 4.1. ենթակետի, 231.2. հոդվածի 1-ին կետի 1-3 ենթակետերի մասով՝ կարճել:</p>	<p>11 մայիսի 2007 թվականի ՍԴՆ - 701</p>

	<p>231.1-րդ հոդվածի 4-րդ մաս (նոր խմբագրությամբ 233-րդ հոդվածի 4-րդ մաս)</p>	<p>1. ՆՇ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231.1. հոդվածի 4-րդ մասը (նոր խմբագրությամբ 233 հոդվածի 4-րդ մասը)՝ առանց ժամկետի սահմանման վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու դեպքում կրկին բողոք ներկայացնելու իրավունքի սահմանափակման առումով ճանաչել ՆՇ Սահմանադրության 18 (1-ին մաս) եւ 19 (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին հսկասող և անվավեր:</p> <p>2. ՆՇ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 233 հոդվածի 4-րդ մասի հետ համակարգային առումով փոխկապակցված՝ ՆՇ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 224 հոդվածի 3-րդ մասի դրույթը՝ նույն անձի կողմից նույն դատական ակտի դեմ մեկից ավելի անգամ վճռաբեկ բողոք բերելու արգելքի մասով ճանաչել ՆՇ Սահմանադրության 18 (1-ին մաս) հոդվածի պահանջներին հսկասող և անվավեր:</p>	<p>27 մայիսի 2008 թվականի ՄԴՈ - 754</p>
	<p>231.2-րդ հոդվածի 1-ին կետի 3-րդ ենթակետ</p>	<p>1. «Քաղաքացիներ Ա. Սաֆարյանի եւ Ն. Նակոբյանի դիմումի հիման վրա՝ ՆՇ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231.2. հոդվածի 1-ին կետի 3-րդ ենթակետի, ՆՇ քաղաքացիական օրենսգրքի 300 հոդվածի 2-րդ կետի՝ ՆՇ Սահմանադրությանը համապարասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը՝ ՆՇ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231.2. հոդվածի 1-ին կետի 3-րդ ենթակետի մասով կարճել:</p>	<p>15 մայիսի 2007 թվականի ՄԴՈ - 702</p>

		<p>233-րդ հոդվածի 2-րդ մասի՝ «Վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշումը պետք է լինի պատճառաբանված» դրույթ</p>	<p>1. «Գեղեցիկ քնար» արտադրական կոուպերատիվի դիմումի հիման վրա՝ ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքի 233 հոդվածի 2-րդ մասի՝ «Վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշումը պետք է լինի պատճառաբանված» դրույթի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել՝ դիմողին փրամադրելով սահմանադրական դատարանի 2008թ. հոկտեմբերի 8-ի ՍԴՈ-765 որոշումը:</p>	<p>21 հուլիսի 2009 թվականի ՍԴՈ - 817</p>
		<p>240-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետը</p>	<p>2. ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքի 240 հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>22 սեպտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՈ - 832</p>
<p>41.</p>	<p>«ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 28.11.2007թ.)</p>	<p>80-րդ հոդվածի 1-ին, 4-րդ եւ 5-րդ մասեր</p>	<p>1. «ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի 80 հոդվածի 4-րդ մասի առնչությամբ գործի վարույթը կարճել:</p> <p>2. «ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի 80 հոդվածի 1-ին մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. «ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի 80 հոդվածի 5-րդ մասը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փոփոխված բովանդակությամբ հանդերձ, ճանաչել ՆՏ</p>	<p>9 սեպտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 758</p>

			<p>Սահմանադրության 18, 19 եւ 42 հոդվածների պահանջներին հսկաստղ եւ անվավեր:</p> <p>4. «ՆՆ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՆ օրենքով նախատեսված՝ ՆՆ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքի 3.2 բաժնի 204.20 հոդվածի 2-րդ մասը եւ 204.26 հոդվածը ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 18, 19 հոդվածների պահանջներին հսկաստղ եւ անվավեր:</p> <p>5. Վերոհիշյալ նորմերի՝ ՆՆ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչելու արդյունքում օրենսդրական բացը բացառելու անհրաժեշտությունից ելնելով, նկատի ունենալով սույն որոշման 10-րդ կետում սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումը, ղեկավարվելով «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՆ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասով, ՆՆ Սահմանադրությանը հսկաստղ եւ անվավեր ճանաչել նաեւ «ՆՆ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» 28.11.2007թ. ՆՆ-277-Ն ՆՆ օրենքի՝ սույն որոշման 3-րդ եւ 4-րդ կետերով ՆՆ Սահմանադրությանը հսկաստղ եւ անվավեր ճանաչված իրավադրությունների հետ համակարգային առումով փոխկապակցված 72 եւ 76 հոդվածները:</p>	
42.	ՆՆ քրեական օրենսգիրք (ընդունվել է 18.04.2003թ.)	177-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետը եւ 268-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետը	1. ՆՆ քրեական օրենսգրքի 177-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետը եւ 268-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետը համապատասխանում են ՆՆ Սահմա-	11 մայիսի 2010 թվականի ՄԴՈ - 882

			նադրությանը:	
		301-րդ հոդված	1. ՆՏ քրեական օրենսգրքի 301 հոդվածի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ ՆՏ սահմանադրական դատարանի արտահայտած հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:	14 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՄԴՈ - 766
		343-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. ՆՏ քրեական օրենսգրքի 343-րդ հոդվածի 1-ին մասը՝ այնքանով, որքանով կիրառելի չէ նաեւ դատավարության այլ մասնակիցների նկատմամբ, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 14.1-րդ հոդվածի 1-ին մասի եւ 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներին հսկաստղ եւ անվավեր:	14 հունվարի 2010 թվականի ՄԴՈ - 851
43.	ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգիրք (ընդունվել է 01.07.1998թ.)	35-րդ հոդվածի 2-րդ մաս եւ 67-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 35-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «...իսկ գործի վարույթը ենթակա է կարճման» դրույթը՝ կատարված հանցագործությանը կասկածյալի կամ մեղադրյալի մասնակցությունն ապացուցված չլինելու առնչությամբ, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18-րդ հոդվածի (1-ին մաս) եւ 21-րդ հոդվածի պահանջներին հսկաստղ եւ անվավեր: 2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 67-րդ հոդվածի 3-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	30 մարտի 2010 թվականի ՄԴՈ - 871
		55-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետը	2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 55 հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	27 հոկտեմբերի 2009 թվականի ՄԴՈ - 836

	221-րդ հոդվածի 7-րդ մաս	<p>1. ՆՆ քրեական դատավարության օրենսգրքի 221-րդ հոդվածի 7-րդ մասը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</p>	9 նոյեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 923
	263-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	<p>1. ՆՆ քրեական դատավարության օրենսգրքի 263-րդ հոդվածի 2-րդ մասում ամրագրված՝ «Գործով վարույթը կարճելու կամ քրեական հետապնդումը դադարեցնելու հետ կապված բողոքը մերժելու մասին դատախազի որոշումը դրա պատճենն ստանալու պահից 7 օրվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել դատարան» դրույթը՝ նույն օրենսգրքի 290-րդ հոդվածի 3-րդ մասի իրավակարգավորման հետ անհամապատասխանության պայմաններում էլ սույն գործով դատական պրակտիկայում դրան փոխարինված բովանդակության շրջանակներում ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 18-րդ հոդվածին հակասող և անվավեր:</p> <p>2. Նաշվի առնելով, որ փյալ խնդրի իրավաչափ լուծումը էլ հակասական իրավակարգավորման հաղթահարումը նաեւ օրենսդրական փոփոխությունների անհրաժեշտություն է ենթադրում, ինչպես նաեւ նկատի ունենալով, որ սույն որոշման եզրափակիչ մասի 1-ին կետում ՆՆ Սահմանադրությանը հակասող ճանաչված նորմի անմիջական անվավերությունն անխուսափելիորեն կառաջացնի անբարենպաստ հետեւանքներ մարդու իրավունքների պաշտպանության առումով՝ ՆՆ Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի 3-րդ մասի էլ «Սահմանադրության</p>	21 դեկտեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 930

			րական դատարանի մասին» ՆՆ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի հիմքերով սույն որոշման մեջ ՆՆ Սահմանադրությանը հակասող և անվավեր ճանաչված իրավանորմի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2011թ. հունիսի 30-ը:	
	284-րդ հոդվածի 1-ին մաս		1. ՆՆ քրեական դատավարության օրենսգրքի 284-րդ հոդվածի 1-ին մասը ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 23-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասերին հակասող և անվավեր:	23 նոյեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 926
	285-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ պարբերություն		1. ՆՆ քրեական դատավարության օրենսգրքի 285 հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ պարբերությունը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:	12 սեպտեմբերի 2009 թվականի ՄԴՈ - 827
	290-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասեր		1. ՆՆ քրեական դատավարության օրենսգրքի 290 հոդվածի 1-ին մասի «...և եթե նրանց բողոքները չեն բավարարվել դատախազի կողմից» դրույթը, դատական պրակտիկայում դրան փոխված՝ նաև «անգործությանը» վերագրվող բովանդակության մասով, որով գործնականում նույն հոդվածի 2-րդ - մասի վրա փարածելով 1-ին մասում նախատեսված պայմանն ու նման մեկնաբանությամբ դիմողների նկատմամբ կիրառելով հոդվածի 1-ին մասը՝ սահմանափակվել են մարդու՝ դատարանի մատչելիության և արդար դատաքննության սահմանադրական իրավունքները, ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 18 հոդվածի 1-ին մասին հակասող և անվավեր:	7 դեկտեմբերի 2009 թվականի ՄԴՈ - 844

		2. ՆՆ քրեական դատավարության օրենսգրքի 290 հոդվածի 5-րդ մասը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:	
	290-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	1. ՆՆ քրեական դատավարության օրենսգրքի 290 հոդվածի 3-րդ մասի դրույթները համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը:	18 հոկտեմբերի 2006 թվականի ՄԴՌ - 652
	309.1-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասեր	1. ՆՆ քրեական դատավարության օրենսգրքի 309.1-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերի դրույթները սույն որոշման մեջ սահմանադրական դատարանի կողմից արքահայրված հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը: 2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՆ օրենքի 68-րդ հոդվածի 9-րդ մասի հիմքերով ՆՆ Սահմանադրության 19-րդ հոդվածին (1-ին մաս) հակասող և անվավեր ճանաչել ՆՆ քրեական դատավարության օրենսգրքի 309.1-րդ հոդվածի 5-րդ մասի դրույթները:	2 ապրիլի 2010 թվականի ՄԴՌ - 872
	309.1-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	1. ՆՆ քրեական դատավարության օրենսգրքի 309.1-րդ հոդվածի 3-րդ մասի՝ ՆՆ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ գործի վարույթը կարճել:	4 փետրվարի 2011 թվականի ՄԴՌ - 934
	311-րդ հոդվածի 2-րդ կետ, 414.2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 3-րդ կետեր	1. ՆՆ քրեական դատավարության օրենսգրքի 414.2. հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 3-րդ կետերի վերաբերյալ Գ. Գզարյանի դիմումի մասով գործի վարույթը կարճել:	24 հուլիսի 2007 թվականի ՄԴՌ - 710

		<p>2. ՆՆ քրեական դատավարության օրենսգրքի 311 հոդվածի 2-րդ կետի դրույթները ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 19 հոդվածին (1-ին մաս) հսկաստդ եւ անվավեր:</p> <p>3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՆ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիմքերով ՆՆ Սահմանադրության 19 հոդվածին (1-ին մաս) հսկաստդ եւ անվավեր ճանաչել նաեւ ՆՆ քրեական դատավարության օրենսգրքի 311 հոդվածի 1-ին կետի, ինչպես նաեւ 292 հոդվածի 5-րդ կետի, 297 հոդվածի, 363 հոդվածի 2-րդ մասի, 394 հոդվածի 5-րդ մասի, 398 հոդվածի 6-րդ մասի, 421 հոդվածի 3-րդ մասի դրույթները եւ 419 հոդվածի 2-րդ կետի լրացուցիչ նախաքննություն նախատեսող դրույթը:</p>	
	375.1-րդ հոդվածի 1-ին մաս	<p>1. ՆՆ քրեական դատավարության օրենսգրքի 375.1-րդ հոդվածի 1-ին մասում ամրագրված՝ «Եթե մեղադրողը մեղադրական եզրակացությունում չի առարկել արագացված կարգ կիրառելու դեմ...», ինչպես նաեւ «Մինչեւ դատաքննությունն սկսելը մեղադրողը դատարանի առաջարկությամբ կարող է իր դիրքորոշումը փոխել, թեպետ արագացված կարգ կիրառելու դեմ առարկել է մեղադրական եզրակացությունում» դրույթները համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ ներկայացված իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</p>	28 դեկտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 931

		<p>394-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը</p>	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 394-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված <u>հրավական դիրորոշումների շրջանակներում</u> համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>19 հունվարի 2010 թվականի ՄԴՈ - 852</p>
		<p>404-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը եւ 3-րդ կետը (28.11.2007թ. խմբագրությամբ՝ 404-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը)</p>	<p>3. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 404 հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը՝ 28.11.2007թ. խմբագրությամբ, հավաքարմագրված փաստաբանի միջոցով բողոք բերելու մասով, 426.2 հոդվածը՝ այն մասով, որը վերաբերում է նոր երեւան եկած հանգամանքներով դատական ակտերը վերանայելու կապակցությամբ դիմում ներկայացնելու՝ հավաքարմագրված փաստաբանի իրավունքին, 426.5 հոդվածը՝ այն մասով, որը վերաբերում է նոր երեւան եկած հանգամանքների մասին հայտարարությունները եւ հաղորդումները հավաքարմագրված փաստաբանին ուղարկելուն (1-ին մաս), ինչպես նաեւ նոր երեւան եկած հանգամանքներով վարույթ հարուցելու եւ ուսումնասիրություններ կատարելու խնդրում հավաքարմագրված փաստաբանի իրավունքի մասով (4-րդ մաս), 426.6 հոդվածը՝ հավաքարմագրված փաստաբանների գործողություններին վերաբերող մասով (2-րդ եւ 3-րդ մասեր), ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 եւ 19 հոդվածների պահանջներին <i>հակասող եւ անվավեր</i>:</p> <p>7. Նկատի ունենալով, որ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման պահից սույն գործով վեճի առարկա իրավանորմների վերացումը կարող է</p>	<p>8 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՄԴՈ - 765</p>

		<p>առաջացնել իրավական բաց՝ խաթարելով այդ նորմերի վերացմամբ հաստատվելիք իրավական անվտանգությունը, ՆՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթների համաձայն սույն որոշման եզրափակիչ մասի 2-րդ, 3-րդ եւ 4-րդ կետերով ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված իրավանորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2008 թվականի դեկտեմբերի 31-ը՝ ՆՏ Ազգային ժողովին հնարավորություն փախով օրենսդրական կարգավորումները համալիր ձեռով համապատասխանեցնելու սույն որոշման պահանջներին:</p>	
	404-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 404 հոդվածի 2-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ սահմանադրական դատարանի արտահայտած <u>իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</u></p>	22 դեկտեմբերի 2009 թվականի ՄԴՈ - 849
	404-րդ հոդվածի 3-րդ կետ եւ 407-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 404 հոդվածի 3-րդ կետը եւ 407 հոդվածի 3-րդ մասը համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	30 հունվարի 2007 թվականի ՄԴՈ - 674
	407-րդ հոդվածի 4-րդ մաս եւ 414.2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ եւ 4-րդ կետեր	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 407 հոդվածի 4-րդ մասի եւ 414.2. հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ եւ 4-րդ կետերի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	20 հուլիսի 2007 թվականի ՄԴՈ - 709

		<p>414.1-րդ հոդվածի 2-րդ մաս, 414.2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին եւ 3-րդ կետեր</p>	<p>2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 414.1. հոդվածի 2-րդ մասը (2006թ. հուլիսի 7-ի խմբագրությամբ).</p> <p>ա) վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշում կայացնելու ժամկետ սահմանելու առումով, համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը,</p> <p>բ) վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշման պարճառաբանման պարտադիր պայման չնախատեսելու, հեղուաբար, նաեւ՝ արդարադատության արդյունավետության, բավարար մարչելիության իրավական երաշխիքներ չապահովելու առումով, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 3, 6 (1-ին եւ 2-րդ մասեր), 18 (1-ին մաս), 19 (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>3. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 414.2. հոդվածի 1-ին մասի 1-ին եւ 3-րդ կետերի դրույթները (2006թ. հուլիսի 7-ի խմբագրությամբ) համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>11 ապրիլի 2007 թվականի ՄԴՈ - 691</p>
		<p>414.1-րդ հոդվածի 2.1-րդ մաս</p>	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 414.1 հոդվածի 2.1-րդ մասը՝ օրենսգրքի 414.2 հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով նախատեսված հիմքի բացակայության հիմնավորմամբ վճռաբեկ բողոքը պարճառաբանված որոշմամբ վերադարձնելու պահանջը բացառելու մասով, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 եւ 19 հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p>	<p>28 հուլիսի 2009 թվականի ՄԴՈ - 818</p>

419-րդ հոդվածի 6-րդ կետը	1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 419 հոդվածի 6-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	11 դեկտեմբերի 2007 թվականի ՄԴՌ - 720
426.1-րդ հոդված	1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.1 հոդվածը եւ 426.8 հոդվածի 1-ին մասը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18, 19 հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր ՝ այնքանով, որքանով դրանք վերաբերում են նոր հանգամանքներով դատական ակտի վերանայման իրավասությունը միայն առաջին աստիճանի դատարաններին վերապահելուն եւ առնչվում են միայն վերջիններիս կողմից կայացրած դատական ակտերին:	21 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՄԴՌ - 767
426.1-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.1-րդ հոդվածի 1-ին մասի « միայն » արտահայտությունը՝ այնքանով, որքանով բացառում է նոր երեսան եկած կամ նոր հանգամանքների հիմքով այլ վերջնական իրավական ակտերի օրենքով սահմանված կարգով վերանայումը՝ դրանով իսկ վրանգելով անձի՝ մասնավորապես, մինչդատական վարությամբ պետական իրավասու մարմինների առջև իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցների իրավունքը, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներին հակասող եւ անվավեր :	4 փետրվարի 2011 թվականի ՄԴՌ - 935
426.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետը եւ 426.4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը	1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում :	25 փետրվարի 2011 թվականի ՄԴՌ - 943

		<p>2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետն իրավակիրառական պրակտիկայում դրան փոխված բովանդակության մասով, համաձայն որի՝ ՆՏ սահմանադրական դատարանի իրավական դիրքորոշումներից փարբերվող մեկնաբանությամբ օրենքի (իրավական այլ նորմի) կիրառման արդյունքում անձանց խախտված իրավունքները դատական բողոքարկման շրջանակներում, նոր հանգամանքներով գործը վերանայելու միջոցով, վերականգնելու հնարավորություն չի ընձեռում, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 3, 6, 18, 19, 93-րդ հոդվածների պահանջներին հսկաստղ եւ անվավեր:</p> <p>4. Նաշվի առնելով, որ սույն որոշման եզրափակիչ մասի 2-րդ կետում ՆՏ Սահմանադրությանը հսկաստղ ճանաչված նորմի՝ որոշման հրապարակման պահին Սահմանադրությանը հսկաստղ եւ անվավեր ճանաչումն անխուսափելիորեն կառաջացնի անբարենպաստ հետեւանքներ անձանց իրավունքների պաշտպանության հարցի համալիր լուծման ու անհրաժեշտ իրավական անվտանգության երաշխավորման առումով, ՆՏ Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի հիմքերով սույն որոշման մեջ ՆՏ Սահմանադրությանը հսկաստղ եւ անվավեր ճանաչված դրույթի ուժը կորցնելու վերջնաժամկետ սահմանել 2011 թվականի նոյեմբերի 1-ը:</p>	
--	--	--	--

	<p>426.7-րդ հոդված, 426.2-րդ հոդվածի 2-րդ մաս եւ 426.4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կէտք</p>	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.7 հոդվածի 4-րդ մասի վերջին նախադասությամբ ամրագրված դրույթը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտած իրավական դիրքորոշումների մասով ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 19 հոդվածի պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.2 հոդվածի 2-րդ մասը եւ դրա հետք համակարգային փոխկապակցվածության մեջ գտնվող՝ 426.4 հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կէտքը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 19 հոդվածի պահանջներին հակասող եւ անվավեր այն մասով, որով սահմանափակվում է նոր հանգամանքների հիմքով այն անձանց իրավունքների վերականգնման հնարավորությունը, ովքեր փոխադրվել են անձի նկատմամբ կիրառված օրենքի դրույթի սահմանադրականության հարցի վերաբերյալ այլ դիմումի (դիմումների) հիման վրա սահմանադրական դատարանում գործի դատաքննություն սկսելու օրվա կամ այդ հարցի վերաբերյալ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման օրվա դրությամբ ունեցել են այդ իրավունքը «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի պահանջներին (ժամկետներին) համապատասխան իրացնելու պոտենցիալ հնարավորություն:</p> <p>3. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.4 հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կէտքը սույն որոշման մեջ ՆՏ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջա-</p>	<p>13 հոկտեմբերի 2009 թվականի ՄԴՈ - 833</p>
--	---	---	---

			նակներում համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	
		427-րդ հոդվածի երկրորդ մաս, 429-րդ եւ 430-րդ հոդվածներ	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 427-րդ հոդվածի երկրորդ մասը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 32-րդ հոդվածի 6-րդ կետի, 60-րդ հոդվածի 1-ին կետի, 69-րդ հոդվածի 1-ին եւ 7-րդ մասերի պահանջների հիման վրա՝ գործի վարույթը մասամբ՝ ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 429-րդ եւ 430-րդ հոդվածների մասով, կարճել:</p>	25 հունվարի 2011 թվականի ՄԴՈ - 933
44.	«ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 13.06.2006թ.)	5-րդ հոդված	1. ՆՏ Ազգային ժողովի կողմից 2006 թվականի հունիսի 13-ին ընդունված՝ «ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի 5 հոդվածը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	5 փետրվարի 2008 թվականի ՄԴՈ - 733
45.	ՆՏ քրեակարարողական օրենսգիրք (ընդունվել է 24.12.2004թ.)	115-րդ հոդված	<p>2. ՆՏ քրեակարարողական օրենսգրքի 115 հոդվածի 1-ին, 2-րդ եւ 3-րդ մասերը համապարասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. ՆՏ քրեակարարողական օրենսգրքի 115 հոդվածի 4-րդ մասը՝ անկախ հանձնաժողովի որոշումն օրենքին հակասելու դեպքում դատական կարգով բողոքարկելը սահմանափակելու մասով ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 6, 18 (1-ին մաս) եւ 19 (1-ին մաս) հոդվածներին հակասող եւ անվավեր:</p>	5 փետրվարի 2008 թվականի ՄԴՈ - 733

46.	«Նամաներում հայտարարելու մասին» ՆՏ ԱԺ որոշում (ընդունվել է 19.06.2009թ.)	8-րդ կետի 2-րդ ենթակետը	1. «ՆՏ վճռաբեկ դատարանի դիմումների հիման վրա՝ «Նամաներում հայտարարելու մասին» ՆՏ Ազգային ժողովի 2009 թվականի հունիսի 19-ի որոշման 8-րդ կետի 2-րդ ենթակետի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	19 հոկտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 921
47.	«Նանրային ծառայությունները կարգավորող մարմնի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 25.12.2003թ.)	12-րդ հոդվածի երկրորդ նախադասություն	<p>1. «Նանրային ծառայությունները կարգավորող մարմնի մասին» ՆՏ օրենքի 12 հոդվածի 2-րդ նախադասությունում ամրագրված դրույթը, համաձայն որի՝ հանձնաժողովի սահմանած սակագների մեծությունները դատարան կարգով փոփոխման ենթակա չեն, համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Նանրային ծառայությունները կարգավորող մարմնի մասին» ՆՏ օրենքի 12 հոդվածի 2-րդ նախադասությունում ամրագրված դրույթը, համաձայն որի՝ հանձնաժողովի սահմանած սակագների մեծությունները դատարան կարգով բողոքարկման ենթակա չեն, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 (1-ին մաս) և 43 (2-րդ մաս) հոդվածներին հակասող և անվավեր:</p>	16 հունվարի 2007 թվականի ՄԴՈ - 673
48.	«Նասարակության և պետության կարիքների համար սեփականության օտարման մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 27.11.2006թ.)	3-րդ հոդվածի 1-ին մաս, 4-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասեր, 6-րդ, 7-րդ հոդվածներ	1. «Նասարակության և պետության կարիքների համար սեփականության օտարման մասին» ՆՏ օրենքի (2006 թվականի նոյեմբերի 27-ի խմբագրությանը) 3 հոդվածի 1-ին մասը, 4 հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերը, 6 հոդվածը, 7 հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերը համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ ՆՏ սահմանադրական դատարանի	14 հուլիսի 2009 թվականի ՄԴՈ - 815

			18.04.2006թ. ՄԴՈ-630 եւ սույն որոշումներում ար- փահայարած <u>իրավական դիրքորոշումների շրջա- նակներում:</u>	
49.	«Նարկերի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 14.04.1997թ.)	15-րդ հոդվածի «գ» կետ	1. «Նարկերի մասին» ՆՏ օրենքի 15 հոդվածի «գ» կետը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրու- թյանը:	22 սեպտեմբերի 2009 թվականի ՄԴՈ - 832
		22-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	3. «Նարկերի մասին» ՆՏ օրենքի 22 հոդվածի 2-րդ մասը՝ սույն որոշման մեջ սահմանադրական դա- րարանի կողմից արփահայարված <u>իրավական դիր- քորոշումների շրջանակներում</u> համապարասխա- նում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	18 հուլիսի 2009 թվականի ՄԴՈ - 816
		26-րդ հոդվածի 5-րդ մաս	2. «Նարկերի մասին» ՆՏ օրենքի 26-րդ հոդվածի 5-րդ մասը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանա- դրությանը:	25 նոյեմբերի 2008 թվականի ՄԴՈ - 780
50.	«Նեռահաղորդակցության մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 17.02.1998թ.)	24-րդ հոդված	1. «Նեռահաղորդակցության մասին» ՆՏ օրենքի 24 հոդվածը <i>չի համապարասխանում</i> ՆՏ Սահմա- նադրության 5 եւ 8 հոդվածների պահանջներին այնքանով, որքանով որ պետական լիցենզավոր- ման ենթակա, պետական կամ բնական մենաշնորհի հանդիսացող գործունեության տեսակների հարա- կեցումը, այդ ոլորտներում հակամենաշնորհային քաղաքականության իրականացումը եւ պետութ- յան ու հասարակության անվտանգության եւ օրի- նական շահերից, այլոց իրավունքների եւ ազատու- թյունների պաշտպանության նպատակներից ելնե- լով փնտրեսական գործունեության ազատության եւ ազատ փնտրեսական մրցակցության շրջանակների	27 հունվարի 1999 թվականի ՄԴՈ - 152

			<p>հնարավոր սահմանափակումները, որպես համընդհանուր պարպադիր վարքագծի կանոններ նախապես ոչ թե սահմանվել են օրենքով, այլ գործադիր իշխանության կողմից, իսկ օրենսդիրն անցումային դրույթների ձեռով օրենքի ուժ է հաղորդել կոնկրետ հասցեագրված պայմանների, որոնցում նաև րեղ են գրել ՆՆ Սահմանադրությանը չհամապատասխանող ձեւակերպումներ:</p> <p>Միաժամանակ, նկատի ունենալով, որ «Նեռահաղորդակցության մասին» ՆՆ օրենքի 24 հոդվածում հիշարակվող թիվ 60 լիցենզիայում նախաբեւված եւ ՆՆ Ազգային ժողովի կողմից փաստորեն օրենքի աստիճանի բարձրացված առանձին դրույթներ ՆՆ կառավարության կողմից սրանձնված միջազգային պարպավորությունների բնույթ են սրացել եւ որոնց չկարարումը երկրի համար հղի է որոշակի հեբեւանքներով, նկատի ունենալով նաեւ, որ «Օբարերկրյա ներդրումների մասին» ՆՆ օրենքի 7 հոդվածի հիման վրա «Օբարերկրյա ներդրումները կարգավորող` ՆՆ օրենսդրության փոփոխության դեպքում ներդրման պահից սկսած 5 արվա ընթացքում, օբարերկրյա ներդրողի ցանկությամբ, կիրառվում է ներդրումների իրականացման պահին գործող օրենսդրությունը», հաշվի առնելով, որ քննության առարկա 24 հոդվածի իրավաբանական ուժը կորցնելը օբարերկրյա ներդրողին արված լիցենզիայի գործողության վրա անմիջական ազդեցություն չի կարող ունենալ, գնահատելով ձեւավորված իրավակիրառական արակարիկան, սահմանադրական դարարանը գրնում է, որ ՆՆ Ազգային</p>	
--	--	--	---	--

			<p>ժողովը եւ ՆՏ կառավարությունը պարտավոր են իրենց լիազորությունների շրջանակներում այդ ժամանակահատվածում գրնել օրենսդրական եւ իրավակիրառական այնպիսի լուծումներ, որոնք օրենքի մակարդակով կսահմանեն բնական մենաշնորհի հանդիսացող ոլորտների վերաբերյալ պետության քաղաքականությունը, կապահովեն քննության առարկա հողվածի դրույթների համապատասխանեցումը ՆՏ Սահմանադրության պահանջներին, ինչպես նաեւ ՆՏ կողմից սպանձնված պարտավորությունների՝ միջազգային իրավունքի նորմերին համապատասխան կարարումը:</p>	
51.	<p>«Նեռուսրարեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 09.10.2000թ.)</p>	<p>28-րդ հողվածի 10-րդ մաս, 32-րդ հողվածի 1-ին մասի «գ» կետը եւ 4-րդ մաս, 35-րդ հողվածի 1-ին մաս, 36-րդ հողված, 40-րդ հողվածի 1-ին մաս, 42-րդ հողվածի 2-րդ մաս, 59-րդ հողվածի 3-րդ մաս</p>	<p>1. «Նեռուսրարեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՏ օրենքի 28 հողվածի 10-րդ մասը, համաձայն որի՝ «Նանրային հեռուսրառադիոընկերության կանոնադրությունը հասրարում է ՆՏ Ազգային ժողովը», այս ձեւակերպմամբ <i>չի համապատասխանում</i> ՆՏ Սահմանադրության 62 հողվածի պահանջներին:</p> <p>2. «Նեռուսրարեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՏ օրենքի 32 հողվածի 1-ին մասի «գ» կետը, համաձայն որի՝ «Խորհուրդը՝ սշակում եւ Ազգային ժողով է ներկայացնում Նանրային հեռուսրառադիոընկերության կանոնադրությունը», <i>չի համապատասխանում</i> ՆՏ Սահմանադրության 75 հողվածի առաջին մասի պահանջներին:</p> <p>3. «Նեռուսրարեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՏ օրենքի 32 հողվածի 4-րդ մասը, համաձայն որի՝</p>	<p>11 հունվարի 2001 թվականի ՍԴՌ - 278</p>

			<p>«Խորհուրդն իր գործունեության մասին ամենամյա հաղորդում է ներկայացնում ՆՆ Նախագահին եւ Ազգային ժողով», այնքանով, որքանով չի առաջացնում իրավական հետեւանքներ, չի հակասում ՆՆ Սահմանադրությանը:</p> <p>4. «Նեռուստարեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՆ օրենքի 35 հոդվածի 1-ին մասը, համաձայն որի՝ «Խորհուրդը յուրաքանչյուր փարի կազմում է հաջորդ փարվա՝ Նանրային հեռուստառադիոընկերության ծախսերի նախահաշիվը (բյուջեն)՝ առանձին փողով նշելով Խորհրդին, Նանրային հեռուստաընկերությանը եւ Նանրային ռադիոընկերությանը հարկացվելիք գումարները, եւ ներկայացնում է ՆՆ կառավարություն, վերջինս էլ դրանք ներկայացնում է ՆՆ Ազգային ժողովի հաստատմանը», համապարասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:</p> <p>5. «Նեռուստարեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՆ օրենքի 36 հոդվածը, համաձայն որի՝ «Խորհուրդը Նանրային հեռուստառադիոընկերության գործունեության փարեկան նպարակային ծրագիրը եւ հաշվերվությունը յուրաքանչյուր փարվա պերական բյուջեի նախագծի հեր միասին ներկայացնում է Ազգային ժողովի հաստատմանը», <i>չի համապարասխանում</i> ՆՆ Սահմանադրության 4, 5, 62 եւ 75 հոդվածների պահանջներին:</p> <p>6. «Նեռուստարեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՆ օրենքի 40 հոդվածի 1-ին մասը, համաձայն որի՝ «Յուրաքանչյուր փարի Ազգային հանձնաժողովը</p>	
--	--	--	--	--

			<p>Ֆինանսական հաշվեպվություն է ներկայացնում ՆՆ Ազգային ժողով: Ազգային ժողովն այդ հաշվեպվության հավաստիությունը ճշտելու նպատակով, Վերահսկիչ պալատի միջոցով, կարող է անցկացնել Ազգային հանձնաժողովի գործունեության աուդիտ», Ֆինանսական հաշվեպվությունը ներկայացնելու կարգին վերաբերող դրույթի մասով չի համապատասխանում ՆՆ Սահմանադրության 75 եւ 89 հոդվածների պահանջներին:</p> <p>7. «Նեռուստարեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՆ օրենքի 42 հոդվածի 2-րդ մասը, համաձայն որի՝ «Ազգային հանձնաժողովի կանոնադրությունը հաստատում է ՆՆ Ազգային ժողովը», այս ձեւակերպմամբ չի համապատասխանում ՆՆ Սահմանադրության 62 հոդվածի պահանջներին:</p> <p>8. «Նեռուստարեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՆ օրենքի 59 հոդվածի 3-րդ մասը, համաձայն որի՝ «Ազգային հանձնաժողովի նախագահը հանձնաժողովի ձեւավորումից հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, ՆՆ Ազգային ժողով է ներկայացնում Ազգային հանձնաժողովի կանոնադրությունը, որը հաստատում է Ազգային ժողովը», չի համապատասխանում ՆՆ Սահմանադրության 75 հոդվածի առաջին մասի պահանջներին:</p>	
		53-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	<p>1. «Նեռուստարեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՆ օրենքի 53 հոդվածի 3-րդ մասը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փոխարինվելու պահանջով հանդերձ, ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության</p>	13 մայիսի 2008 թվականի ՄԴՈ - 753

		<p>յան 1-ին հոդվածով սահմանված՝ իրավական պե- տության սկզբունքին, 45 հոդվածի եւ 83.5. հոդվա- ծի 2-րդ կետի պահանջներին հակասող եւ անվա- վեր:</p> <p>2. Առաջնորդվելով ՏՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատա- րանի մասին» ՏՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-17-րդ մա- սերի դրույթներով, հաշվի առնելով, որ, մի կողմից, Եթերավճարի գանձումն առնչվում է բյուջեպային հարաբերությունների կայունությանը, մյուս կող- մից՝ սահմանադրական դատարանի որոշման ըն- դունման պահից հետուստառադիոընկերություննե- րի համար եթերավճար վճարելու պարտավորութ- յան անմիջական ընդհատումը կարող է անհավա- սար վիճակ ստեղծել ռադիոհաճախականություն օգտագործող փոփոխվարող սուբյեկտների միջեւ՝ խաթարելով սահմանադրական դատարանի որոշ- ման ընդունման պահին վեճի առարկա դրույթի վե- րացմամբ հաստատվելիք իրավական անվրան- գությունը, ինչպես նաեւ նկատի ունենալով, որ սահմանադրական դատարանը հետուստառա- դիոընկերություններից եթերավճարի գանձման օրենսդրական ներկա կարգավորումն անհարիր համարելով իրավական պետության սկզբունքնե- րին՝ միաժամանակ ռադիոհաճախականություննե- րի օգտագործման դիմաց վճարելու պարտակա- նությունն ինքնին իրավաչափ է համարում, «Նե- ռուստատրեստության եւ ռադիոյի մասին» ՏՏ օրենքի 53 հոդվածի 3-րդ մասի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2008թ. դեկտեմբերի 1-ը:</p>	
--	--	--	--

